

Замовник: Виконавчий комітет Луцької міської ради.

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

*(Звіт про стратегічну екологічну оцінку до
Детального плану території в межах вулиць
Новочерчицької, Зарічної та Стирової у місті Луцьку)*

Інженер-проектувальник

Олександр БАКАРАЄВ

м. Луцьк 2025 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
Передмова.....	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	6
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	22
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу	54
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	57
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	59
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....	59
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	75
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.....	80
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	84
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	89
11. Резюме нетехнічного характеру.....	91
12. Список використаних джерел.....	97
13. Дані про виконавців матеріалів CEO.....	98

Передмова

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести Змн. Арк. № докум. Підпис Дата Арк. 4 нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування затверджені Наказом № 296 від 10 серпня 2018 року Міністерства екології та природних ресурсів України розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проєкту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (пункт 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Проект розробляється відповідно до:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про автомобільні дороги»;
- Земельного кодексу України;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
- Постанови Кабінету міністрів України від від 27.11.2022 р. №1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»;
- ДБН Б.1.1-14-2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Зміст та основні цілі документа державного планування

Документом державного планування у даному випадку є Детальний план території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку.

Проект детального плану території розроблений згідно рішення Луцької міської ради від 25.06.2025 №77/63 «Про надання дозволу на розроблення детального плану території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку».

Сучасний стан території

На даний час територія детального плану представлена у вигляді однородинної житлової забудови. Зазначена територія забезпечена в повному обсязі транспортною доступністю. Територія має значний інвестиційний потенціал та перспективи розвитку, однак, потребує виконання реабілітаційних заходів з урбанізації, організації та надання додаткових функцій. Існують передумови для якісного перетворення даної території в функціонально наповнений об'єкт містобудування з повним комплексом обслуговування, забезпеченістю транспортною інфраструктурою, інженерною інфраструктурою, рекреаційними територіями для відпочинку.

В межі детального плану входять сформовані земельні ділянки категорії житлової та громадської забудови, сільськогосподарського призначення приватної та комунальної власності. Три земельні ділянки потребують переформатування та змін меж, в тому числі дві земельні ділянки потребують зміни цільового призначення.

Кадастрові номери, їх площі та цільове призначення земельних ділянок, на яких передбачається здійснення планованої діяльності:

- Земельна ділянка з кадастровим номером 0710100000:21:127:0007, площею 0,0988 га. Використання – В.02.01. Призначення – для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд. Категорія – Землі житлової та громадської забудови;
- Земельна ділянка з кадастровим номером 0710100000:21:127:0036, площею 0,1542 га. Використання – 01.03. Призначення – Для ведення особистого селянського господарства. Категорія – Землі сільськогосподарського призначення;
- Земельна ділянка з кадастровим номером 0710100000:21:127:0035, площею 0,1463 га. Використання – 01.03. Призначення – Для ведення особистого селянського господарства. Категорія – Землі сільськогосподарського призначення.

В межах території проектування розміщено житловий фонд у вигляді садибної забудови.

В межах території відсутні виробничі об'єкти.

Територія, що розглядається не знаходиться в межах зони регулювання забудови. В межах території проектування не розташовані пам'ятки природи, історії та архітектури місцевого та національного значення. Охоронні зони пам'яток не встановлені.

Повсякденне обслуговування кварталу забезпечене об'єктами на прилеглих територіях по вул. Стирова та ін.

Транспортна доступність до території, що розглядається, виконується по вулиці Стирова та інших. Квартал також межує з вулицями житлового значення з заходу і півдня. Пішохіднотранспортна мережа територій ув'язана з існуючою вуличною мережею.

В межах детального плану мережі зовнішнього транспортного сполучення відсутні. До території кварталу примикає вул. Ланова та Стирова. Вулиця Стирова примикає до вулиці Чернишевського, по якій наявний рух громадського транспорту (автобус). Пропозиції для забезпечення сполучення із міжнародними та національними транспортними коридорами, залізничними та автомобільними магістралями, вокзалами, портами та аеропортами з урахуванням використання існуючої транспортної мережі – відсутні.

Транспортне обслуговування території здійснюється по існуючим житловим та магістральними вулицям, що оточують квартал та інші функціональні території. Основу структури вуличної мережі території проектування складають існуючі житлові вулиці по яких можна добратися до житлових будинків та громадських будинків.

Громадський транспорт представлений у вигляді маршрутних таксі та автобусів по вул. Чернишевського, яка з'єднана з вулицею Стировою.

Пішохідні зв'язки являють собою тротуар вздовж прилеглої до території ДПТ вул. Ланова та вул. Стирова.

Джерелом водопостачання існуючої забудови є централізований водопровід. По вул. Стирова прокладено водовід пл. 50 мм. Зазначений водовід має охоронну зону шириною 4,0 м згідно ДБН «Планування та забудова територій». Мережі побутової каналізації прокладені, Ø200 мм., охоронна зона якої є шириною 3,0 м згідно ДБН «Планування та забудова територій».

Розподіл електроенергії на території, що розглядається, здійснюється через трансформаторні підстанції 10/0,4 кВ (ТП-10/0,4 кВ) по кабельним мережам 10 кВ та 0,4 кВ. Відповідно до Правил охорони електричних мереж охоронна зона ТП складає – 3 м.

Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

В межах території проектування прокладені кабельні лінії електрозв'язку. Відповідно до Правил охорони ліній електрозв'язку для підземних кабельних і повітряних ліній електрозв'язку це смуга землі, обмежена паралельними лініями, віддаленими від траси підземних кабелів або від крайніх проводів повітряних ліній на відстані 2 метрів з кожного боку.

Поверхневі води відводяться неорганізовано по ухилах покриття у напрямку пониження рельєфу. Проїзди виконані з твердого покриття. Інші площі зміцнюються рослинним шаром ґрунту з організацією трав'яного покриву, що запобігатиме ерозії ґрунту.

Благоустрій території потребує оновлення. На даний час ділянки використовуються як землі житлової та громадської забудови та для ведення особистого підсобного господарства.

В даний час підземний простір території використовується для підземних інженерних комунікацій.

Організація з вивезення відходів з прибудинкових територій суміжних об'єктів відбувається через постачальника послуг надання послуг із поводження з відходами.

В межах проєктованої території відсутні природоохоронні та рекреаційні території.

Проектні пропозиції

Проектними рішенням детального плану передбачається створення прибудинкових територій зблокованих житлових будинків, загальна площа забудови яких становить – 1316,0 м². Прогнозована кількість мешканців становить – 56 осіб. Прогнозована кількість секцій становить – 14 шт.

Щільність житлового фонду для даної території становить 200 осіб/га.

Проектна кількість машиномісць – 14 м.м.

Автостоянки передбачено влаштовувати розділено на кожній окремій земельній ділянці.

Характеристика об'єктів культурно-побутового обслуговування в місті Луцьк виявляє, що потреби населення, яке буде проживати на проєктній території, можуть задовольнятися за рахунок торговельних приміщень комерційного призначення поза межами детального планування. Заклади освіти, охорони здоров'я розташовані в місті Луцьк що передбачено генеральним планом населеного пункту.

Проектом не передбачено розміщення об'єктів торгово-розважальної та ринкової інфраструктури а також виробничих об'єктів.

В межах території проєктування не передбачено розміщення вбудовано-прибудованих приміщень комерційного призначення. Необхідні місця розміщуються поза межами розробки детального плану.

З півдня від меж проєктованої території знаходяться існуючі шляхи руху громадських транспортних засобів. Найближчі зупинки громадського транспорту (автобусні, маршрутного таксі та тролейбусні) знаходяться на існуючій вул. Чернишевського. Одним з пріоритетних напрямків розвитку території проєктування, є створення нових напрямків руху громадського транспорту.

Проектні рішення детального плану виконані з урахуванням збільшення навантаження на вулично-дорожню мережу, пов'язану з розміщенням нової забудови.

Територію ДПТ обмежують вул. Стирова і вул. Ланова. Проектом передбачено заїзд на територію мікрорайону. Квартальний внутрішній проїзд шириною 4,5 м.

Громадський транспорт існуючий по вул. Чернишевського, яка з'єднана з вул. Стирова.

Влаштування торгово-офісних приміщень в проектній забудові не передбачається.

Проектом передбачено використання загальноосвітньої школи №13 по вул. Чернишевського, 29, що розташована на відстані 1,6 км.

Проектом передбачено використання ДНЗ по вул. Євгена Коновальця, 10а, що розташована на відстані 1,5 км.

Інженрне забезпечення території, трубопровідний транспорт та телекомунікації

Водопостачання.

На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів.

Норми водоспоживання прийняті згідно ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В 2.5-64:2012, ДБН В.2.5-74:2013.

Розрахункова потреба у воді наведена у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Розрахунок водопостачання

№ п/п	Склад водоспоживачів	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Секція зблокованого житлового будинку (на 1-го жителя)	тис. м ³	0,15	8,4
2	Протипожежні потреби (1 пожежа)	тис. м ³	20	20,0
3	Полив зелених насаджень (на 1 м ²)	тис. м ³	0,003	1,0
	Всього			29,4

Водовідведення.

На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації.

Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самотливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.

Норми водовідведення прийняті згідно ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В 2.5- 64:2012, ДБН В.2.5-75:2013.

Розрахунковий об'єм стічних вод від проектної території ДПТ наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Розрахунок водовідведення

№ п/п	Склад водоспоживачів	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Секція зблокованого житлового будинку (на 1-го жителя)	тис. м ³	0,15	8,4
	Всього			8,4

Електропостачання.

На території міста Луцьк знаходяться існуючі лінії електропередач.

Споживачами електричної енергії є: силові і освітлювальні установки житла, сфери обслуговування та зовнішнє освітлення території.

Норми електропостачання прийняті згідно ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В.2.5-23:2010 та правил улаштування електроустановок. Розрахункові навантаження на електромережі наведені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Розрахункові навантаження на електромережі

№ п/п	Склад електроспоживачів	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Секція зблокованого житлового будинку (на 1-го жителя)	кВт	30	1680,0
	Всього			1680,0

Питомі розрахункові навантаження зблокованих житлових будинків прийняті 1-го виду секцій загальною площею до 160 м² та I-го рівня електрифікації з електричними плитами, заявленою (встановленою) потужністю електроприймачів до 30 кВт.

Підрахунок навантажень виконано згідно ДБН В.2.5-23:2010 «Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення».

Під'єднання інженерних мереж електропостачання до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

Газопостачання.

Газопостачання міських населених пунктів може здійснюється від централізованих систем.

У межах території ДПТ є можливість передбачити використання природного газу на господарсько-побутові потреби: опалення, вентиляцію, гаряче водопостачання житлових будівель.

На території міста Луцьк знаходяться існуючі мережі газопостачання середнього тиску та низького тиску.

Розрахункова потреба у газі проектної території ДПТ, в разі потреби, визначена згідно чисельності населення, на розрахунковий строк, кількість населення проектної території становить – 56 чол.

Витрата газу на одну особу у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання становить 18,0 м³ на місяць, отже максимально прогнозована витрата в межах проектної території газу буде становити – 0,01 млн.м³/рік.

Розрахункове об'єм газопостачання визначено згідно з ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»; ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання».

Теплопостачання.

Вся забудова в межах ДПТ тепловою енергією забезпечується від індивідуальних газових котлів або електричних індивідуальних опалювальних пристроїв.

Трубопровідний транспорт.

Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

Телекомунікаційні мережі та об'єкти.

В межах території проектування прокладені кабельні лінії електрозв'язку.

Інженерна підготовка та інженерний захист території, використання підземного простору.

Інженерна підготовка і захист території

Схема інженерної підготовки та інженерного захисту території розроблена відповідно до проектних планувальних рішень.

Інженерна підготовка включає вертикальне планування, відведення поверхневих вод, доведення території до належних санітарно-інженерних умов.

Вертикальне планування виконано з урахуванням наступних вимог:

- Максимально можливим збереженням природного рельєфу і ґрунтового покриву;
- Забезпечення нормативних ухилів проїздів і тротуарів.

Відвід поверхневих вод.

Вертикальне планування виконано методом проектних відміток.

Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено по лотках проїжджої частини з подальшим відводом.

Передбачається тверде покриття проїздів. Інші площі зміцнюються рослинним шаром ґрунту з організацією трав'яного покриву, що запобігатиме ерозії ґрунту.

Відповідно до пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» вертикальне планування території виконане з урахуванням таких основних вимог:

- збереження існуючого ландшафту;
- збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- мінімального обсягу земляних робіт;
- збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою.

Комплексний благоустрій та озеленення території.

Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїздів з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики.

Згідно із статтею 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачено заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів та ін.

Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проєктування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу.

Обов'язковий перелік об'єктів елементів благоустрою повинен відповідати вимогам ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території».

Проєктом передбачається дотримання вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів затверджених наказом МОЗ від 19.06.1996 № 173, щодо рівня озеленення території житлової забудови та відстаней від відкритих стоянок, призначених для постійного і тимчасового зберігання легкових автомобілів до вікон житлових і громадських будівель.

Відповідно до проєкту кількість перспективного населення території садибної забудови становить – 56 осіб.

Озеленення житлових кварталів має складати не менше 6 м²/особу. Площа озелених територій житлових кварталів має складати 0,0336 га.

Озеленені території запроектовані як єдина безперервна система, що включає прибудинкові (дворові) простори, озеленені пішохідні еспланади та озеленені території громадського призначення.

Таким чином, в проектній системі озеленення території, що розглядається в детальному плані, присутні усі групи озелених територій, що визначаються за функціональною ознакою, а саме:

- загального користування – озеленення зі сторони вулиці;
- обмеженого користування – насадження на прибудинкових територіях житлових будинків;
- спеціального призначення – насадження у автошляхів, озеленення вулиць.

Використання підземного простору

В підземному просторі на території ділянки передбачено розміщення інженерних мереж.

Поводження з відходами

В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови.

Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, комунальним господарством при Луцькій міській раді.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів від населення, об'єктів соціально-побутового призначення наведено в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів від населення проєктованих зблокованих житлових будинків

№ п/п	Відходи	т/рік
1	Населення	14
2	Сміття з вулиць (10%)	1,4
	Всього	15,4

Проектом генерального плану прийнята роздільна система санітарного очищення міста Луцьк.

Сміттєзвалище знаходиться з південного-сходу від с. Брище, площа якого є достатньою на розрахунковий період.

Для забезпечення санітарного очищення проектних ділянок необхідна наступна санітарна техніка згідно табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Санітарна техніка, що необхідна для забезпечення санітарного очищення території

№ п/п	Найменування техніки	Кількість, шт.
1	Сміттєвоз	4
2	Мала техніка	8
3	Ємності для збору твердих побутових відходів	14

Першочергові заходи санітарного очищення на території ДПТ

1. Впровадити роздільний метод збору твердих побутових відходів із наступним їх використанням, як вторинна сировина та утилізацією.
2. Улаштування ділянок по збору твердих побутових відходів із забезпеченням їх контейнерами і огорожею.
3. Оснащення служб по санітарному очищенню ЖКГ малою санітарною технікою. Підготовка кадрів по санітарному очищенню проектної території.

Основні техніко-економічні показники проекту наведені в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Основні техніко-економічні показники детального плану території

Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Значення проектних показників		
			Коротко-строковий період (до 5-ти років)	Середньостроковий період (6 - 10 років)	Довгострокова перспектива (понад 10 років)
Територія					
Територія в межах проекту	га/%	-	0,3485/ 100	0,3485/ 100	0,3485/ 100
Забудова					
Загальна площа забудови	м ² /%	-	1316,0/ 37,7	1316,0/ 37,7	1316,0/ 37,7
Населення					
чисельність населення у садибній забудові	тис.осіб	-	0,056	0,056	0,056
щільність населення (на мікрорайоні)	осіб/га	-	200	200	200

Житловий фонд					
садибний житловий фонд, всього у тому числі:	тис.м ² /к-сть квартир	-	2240,0	2240,0	2240,0
Середня житлова забезпеченість у садибній забудові	м ² /особу	-	14	14	14
Паркувальний простір					
відкриті автостоянки для постійного (тимчасового) зберігання автомобілів	маш.-місць	-	40,0	40,0	40,0
Інженерне обладнання					
водоспоживання	тис.м ³ /добу	-	173	173	173
сумарний об'єм стічних вод	тис.м ³ /добу	-	8,4	8,4	8,4
споживання сумарне електричної енергії	МВт/міс	-	1,68	1,68	1,68
споживання газу	млн.м ³ /рік	-	0,01	0,01	0,01

Проектні обмеження у використанні земельних ділянок.

На території детального планування не знаходяться зони виробничих та транспортних об'єктів. Територія не зазнає впливу шкідливих викидів від підприємств.

Проектна територія обмежена:

Червоними лініями існуючих вулиць:

- існуючої вулиці Стирова становить – 20,0 м;
- існуючої вулиці Ланова – 20,0 м.

Межі червоних ліній прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».

Лініями регулювання житлової забудови – 3,0 м.

Відстань від червоних ліній до ліній регулювання забудови прийнята відповідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».

Охоронними зонами електромереж та мереж зв'язку:

- повітряних ЛЕП, потужністю 0,4 кВ – 2,0 м;
- підземних кабелів електромереж – 1,0 м;
- мережі зв'язку – 2,0 м.

Охоронні зони електромереж та мереж зв'язку прийняті відповідно до ДБН Б.2.2- 12:2019 «Планування і забудова територій» та Постанови №1455 від 27.11.2022р.

Охоронними зонами мереж газопостачання:

- середнього тиску понад 0,005 до 0,3 МПа – 4,0 м;
- низького тиску до 0,005 МПа – 2,0 м;

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання».

Охоронними зонами мереж водопроводу та каналізації:

- мережа водопроводу – 5,0 м;
- мережа самотісної каналізації – 3,0 м;
- мережа напірної каналізації – 5,0 м;

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».

Охоронними зонами теплової мережі – 5,0 м.

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-39:2008 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі».

Функціональне зонування території детального планування

Згідно з планом функціонального зонування території (арк. ДПТ-3) та відповідно до додатку 60 Порядку ведення Державного земельного кадастру, виділено такі основні зони: Сільбищні території:

Садибна житлова забудова

Код виду функціонального призначення території – 10102.0.

Назва виду функціонального призначення території – території житлової садибної забудови.

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види:

02.01 (для будівництва і обслуговування житлового будинку (будинків) садибного типу).

02.05; 02.06; 02.09; 02.12; 03.02; 03.03; 03.05; 04.10; 05.01; 07.02; 07.08; 03.06 (в частині резиденцій);

03.07; 03.08; 03.12; 03.13; 03.14 (в частині об'єктів, які не потребують встановлення санітарних обмежень на прилеглі території);

13.02 (в частині поштових відділень);

13.01; 13.03; 14.02 (в частині розміщення об'єктів розподільчих мереж).

Цільовий аналіз

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Відповідність проектованих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Цілі з охорони здоров'я, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», що затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України № 173 від 19.06.96 санітарно-захисна зона для садибної забудови (проектованих зблокованих житлових будинків) не нормується.
Запобігання забруднення водних ресурсів	На території міста Луцьк генеральним планом запроєктована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самотливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено по лотках проїжджої частини з подальшим відводом.

Запобігання забруднення ґрунтів	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проєктованої території відсутній. При експлуатації об'єкта негативний вплив на ґрунти не очікується. Проєктом передбачається благоустрій та озеленення території. Основна мета комплексного благоустрою – це створення комфортного середовища для жителів міста. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїздів з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проєктування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу.
Безпечне поводження з відходами	Проєктом детального плану території прийнята роздільна система санітарного очищення. Санітарна очистка території має бути планово-регулярною і здійснюватись органами ЖКГ або іншими службами. В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови. Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, комунальним господарством при Луцькій міській раді. Сміттєзвалище знаходиться з південного-сходу від с. Брище, площа якого є достатньою на розрахунковий період. Для правильного поводження з відходами передбачено розміщення майданчика для відходів та заключення договорів з спецорганізаціями про надання послуг поводження з відходами. Організація системи збирання, транспортування відходів здійснюватиметься відповідно до ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про охорону навколишнього середовища».
Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Для забезпечення пожежної безпеки проєктом передбачається проїзди для пожежних машин до всіх будівель та споруд. Всі будівлі та споруди розміщуються з дотриманням нормативних протипожежних відстаней між ними.
Збереження культурної спадщини	Будівництво будівель і споруд на території детального проєктування здійснювати за проєктною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами.

	Якщо під час проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». У відповідності до частини 1 ст. 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Зв'язок Детального плану з іншими документами державного планування:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкта детального плану перераховані нижче:

1) Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

2) Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року є головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу.

Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2027 року є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

Стратегія базується на стратегічному гендерно-чутливому аналізі соціально-економічного розвитку області, в якому описані наявні тенденції, ключові проблеми, сильні та слабкі сторони, можливості і загрози, на основі яких визначено можливі сценарії розвитку області.

3) Національний план управління відходами до 2033 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р.

Метою документа є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

4) Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року, затверджений рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18/8.

Документ містить в собі комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в регіоні враховуючи принцип співробітництва територіальних громад, та сформованих, виходячи з оцінки поточного стану сфери управління відходами й та вже розроблених моделей.

5) Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2023 рік.

Матеріали даного видання дають інформацію про стан екологічної ситуації у Волинській області, а також розкривають особливості всіх складових довілля.

Над Доповіддю працював колектив управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації при активній інформаційній підтримці суб'єктів системи екологічного моніторингу.

6) Регіональна схема екологічної мережі Волинської області.

Регіональна схема враховується при здійсненні будь-якої діяльності на території області.

7) Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

Метою цієї Стратегії є створення організаційних і правових засад формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку та забезпечення ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави за умови економічної, енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки, підвищення рівня добробуту громадян, зменшення впливів та наслідків зміни клімату та для врахування цілей державної кліматичної політики під час повоєнної відбудови України.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я і соціально-економічного розвитку.

Аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проєктом Детального плану здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

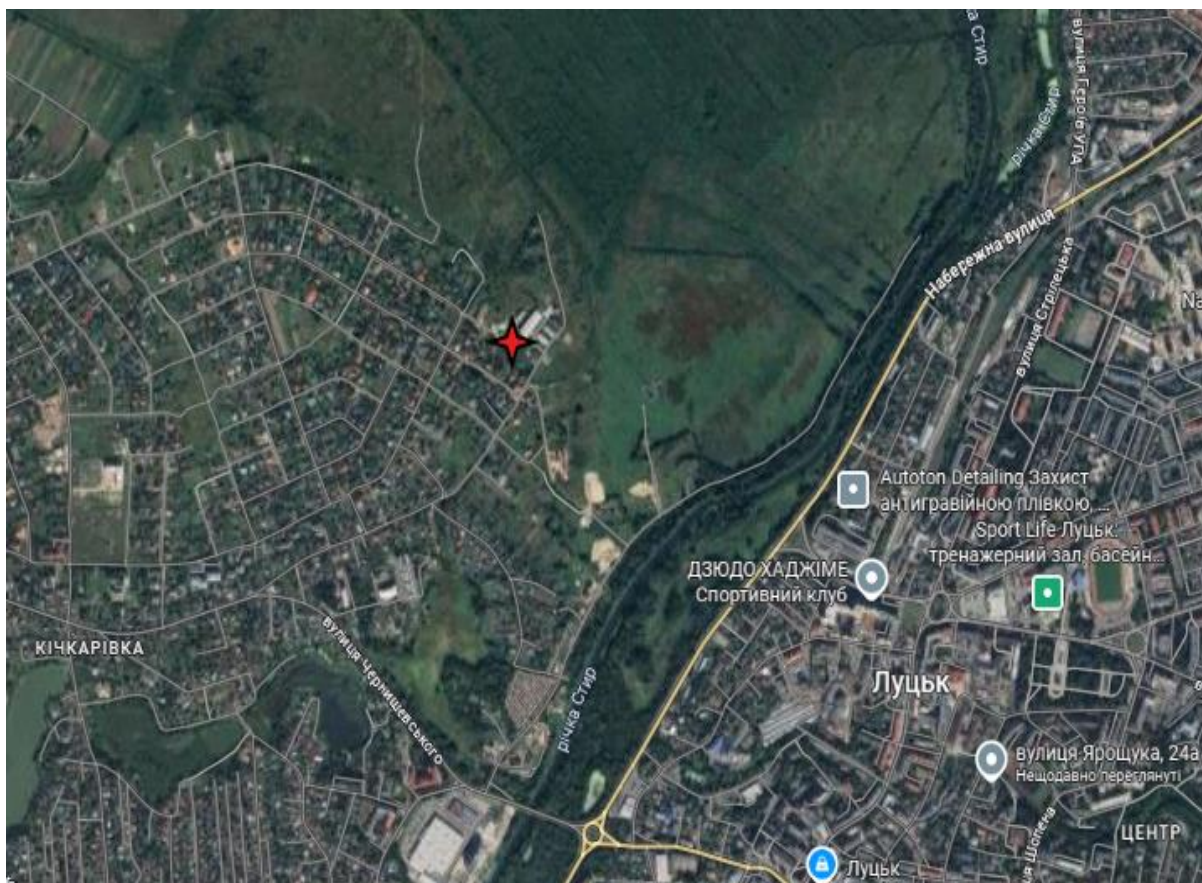
Географічне розташування та кліматичні особливості

Проектована територія знаходиться в західній частині міста Луцька та межує:

- з півночі – землі сільськогосподарського призначення;
- з півдня – вулиця Ланова;
- зі сходу – вулиця Стирова;
- зі заходу – землі житлової та громадської забудови.

Рельєф в межах проєктної території – рівнинний. Абсолютні позначки поверхні коливаються від 179,5 м до 180,4 м.

Розміщення території проектування зображено на мал. 2.1.

Мал. 2.1. Розміщення території проектування

На території, визначеній детальним планом, у безпосередній близькості до проєктованих зблокованих житлових будинків розташований майданчик ТзОВ «Кінно-спортивний клуб «Західна зірка» (с. Зміїнець, вул. Левадна, 120).

Об'єкт належить до підприємств з утримання коней (до 20 голів). Діяльність із розведення коней на майданчику не здійснюється. Джерелами можливого впливу на довкілля та населення є тваринницькі приміщення та майданчик для тимчасового зберігання гною.

Відповідно до Додатку № 5 ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» для конярських підприємств встановлюється санітарно-захисна зона (СЗЗ) розміром 100 м, а згідно з приміткою 2 Додатку № 15 ДСП 173-96 для гноєсховищ – 150 м.

На підставі наукової оцінки матеріалів обґрунтування СЗЗ, виконаної ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», визначено можливість зменшення нормативної відстані у північно-західному напрямку (див. Додатки):

- 55 м – від будівлі стайні до житлового будинку (вул. Ланова, 87-б);
- 30 м – від складу кормів та підстилки до житлового будинку (вул. Ланова, 87-б);
- 80 м – від будівлі стайні до межі ділянки житлової забудови (вул. Ланова, 87, 83).

В усіх інших напрямках СЗЗ становить 100 м від тваринницьких приміщень та 150 м від закритого майданчика для карантинування гною до існуючої та проєктованої житлової забудови.

В геотектонічному відношенні територія проєктування знаходиться в межах району Пд.-Сх околиці Східноєвропейської платформи.

За гідрогеологічним поділом описувана територія належить до 1-го гідрогеологічного району в межах Передкарпатського артезіанського басейну. За інженерно-геологічними характеристиками територія складена пісками, суглинками, глинами.

Фізико-геологічні процеси та явища, несприятливі для розміщення обслуговування об'єктів на даній земельній ділянці відсутні.

Місто Луцьк розташоване на північному заході України в південно-східній частині Волинської області. Це адміністративний центр Волинської області, який входить до складу «Єврорегіону Буг», займає площу 4 023,17 га (40,23 км²).

Із заходу на схід і з півночі на південь він розкинувся відповідно на 10 і 15 км. Місто розташоване у поліській і лісостеповій фізико-географічних зонах.

Географічні координати: 50°44'52" північної широти і 25°19'28" східної довготи. Економіко-географічне розташування міста дуже сприятливе. Відстань до столиці України – Києва становить – 398 км. Луцьк знаходиться на невеликій відстані від інших великих міст Західної України та з'єднаний з ними автомобільними магістралями. Відстань до міста Рівного становить 70 км, Львова – 178 км, Тернополя – 176 км.

Крім того, місто Луцьк розташоване на перетині шляхів з України в країни Європейського Союзу. Через місто проходять автодороги міждержавного значення, що сполучають Україну з Польщею та Білоруссю. Відстань до державного кордону з Республікою Польща (МПП «Устилуг») – 85 км, з Білорусією (МПП «Доманове») – 150 км.

Територія міста Луцька знаходиться в межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Територія м. Луцька розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів. Корисні копалини – відсутні.

Гідрографічна мережа міської агломерації належить до басейну ріки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра).

Сучасний Луцьк розміщується на першій надзаплавній терасі (правій і лівій) і на місцевості, яка прилягає до долини. Основна частина міста, в тому числі центр, знаходяться на правому березі ріки Стир. На території міста є три малі річки: Сапалаївка (довжина – 12,4 км) – права притока Стиру; Омеляник (12,6 км) та Жидувка (4 км) – ліві притоки Стиру.

Висота над рівнем моря – 181 м.

Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Клімат міста Луцька помірно-континентальний, з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна температура повітря становить 7,4 °С, найнижча вона у січні (5 °С), найвища – в липні (19,5 °С).

В останні 100-120 років температура повітря в Луцьку, як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення.

Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася щонайменше на 1,0 °С. Більшим, у цілому, є підвищення температури в першій половині року.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 78 %, найменша вона у травні – 64 %, найбільша у грудні – 89 %.

Найбільша кількість опадів припадає навесні на квітень-травень, а влітку на червень і липень. Середня кількість атмосферних опадів на рік становить 550 мм. Сніговий покрив лежить до 74 днів.

Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша – в грудні.

Середня швидкість вітру становить 3,6 м/с. Найбільша швидкість вітру спостерігається у листопаді. У січні вона в середньому становить 4,1 м/с, у липні – 2,8 м/с.

Найбільшу повторюваність у місті мають вітри із заходу, найменшу – з північного сходу.

Метео-кліматичні показники даної території наведені в табл. 2.1.

Метеорологічні характеристики території за даними метеостанції м. Луцьк

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року (Т °С)	19,5
Середня температура повітря найбільш холодного місяця	-5
Повторюваність напрямку вітру %	
П	7,3
ПС	6,7
С	11,2
ПдС	14,7
Пд	14,5
ПдЗ	14,3
З	20,9
ПЗ	10,4
Штиль	3,0
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), м/с	10-11

Отже, метео-кліматичні показники даної території є комфортними для провадження планованої діяльності.

Прогнозні зміни клімату

Перше двадцятиріччя XXI століття по метеорологічних показниках виявилось аномальним у порівнянні з 90-ми роками минулого століття. За метеоутворюючими факторами клімату України ми можемо спостерігати глобальні зміни в атмосфері планети.

В контексті зміни клімату, за даними Волинського центру гідрометеорології, за умовами 2020 року по Волині відслідковується тенденція до потепління. Взимку середня місячна температура повітря виявилась більш ніж на 6 °С вищою за норму, весною – перевищення норми склало 2,1 °С, влітку – на 2,7 °С, восени – на 2,5-3,3 °С.

На Волині значно зросла кількість приземних інверсій, днів без вітру та застоїв повітря, з кожним роком зменшується кількість опадів. Це обумовлює малорухомість повітря і відповідно збільшує забруднення приземного шару атмосфери.

До основних джерел антропогенних викидів парникових газів в області віднесено вуглекислий газ (виділяється у великих кількостях при спалюванні палива) та метан (виділяється в процесі розкладу гною та побутових відходів, в тому числі при вирощуванні тварин та птиці).

Пріоритетним напрямком в зменшенні впливу викидів парникових газів в останні роки було зменшення викидів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі зелених насаджень.

Серед наслідків зміни клімату на території Волинської області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов – це аномальна спека і тепловий стрес, повені та підтоплення, поява нових інвазійних видів рослин і комах, шкідників та алергенів.

Повітряний басейн

Фонове забруднення атмосферного повітря в м. Луцьку сформоване викидами забруднюючих речовин від технологічних процесів на підприємствах промисловості, обслуговування тощо та від автотранспорту. Значну частку у забрудненні атмосфери становлять викиди шкідливих речовин від автомобілів. Найбільш істотні такі компоненти викидів як окиси азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, сполуки сірки, тверді суспендовані частинки, вуглекислий газ.

За даними Головного управління статистики у Волинській області в 2022 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 4,8 тис.тон шкідливих речовин. Порівняно з 2021 роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів зменшився на 0,8 тис. тон.

Відповідно залишились незмінними щільність викидів 0,2 тон на 1 км², шкідливі речовини, які припали на одну особу, у 2022 році становили 4,7 кг, що на 0,1 менше ніж у 2021 році.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2018-2022 р.р. наведені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

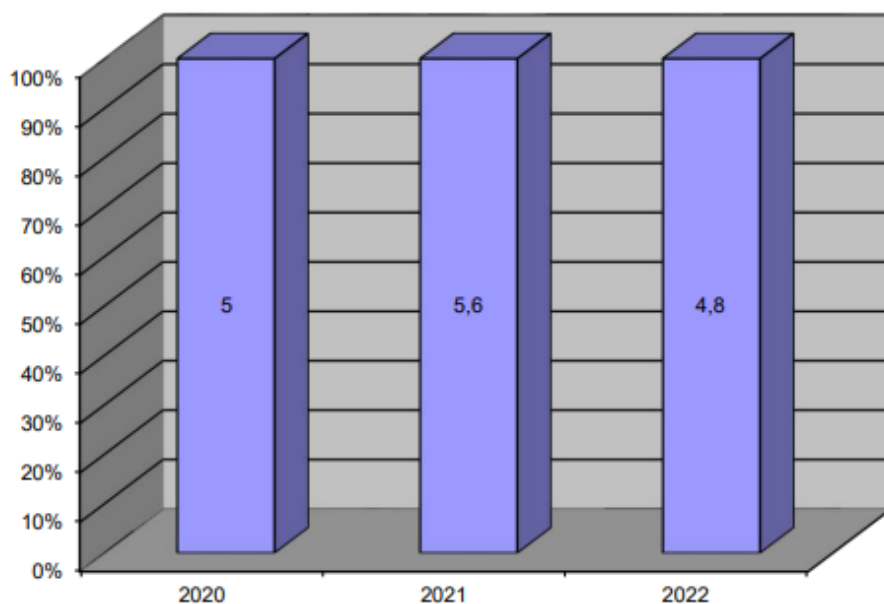
Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Волинській області за 2018-2022 рр.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв. км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис. т/млн. грн.
	Всього	у тому числі				
		стаціонарним и джерелами	пересувними джерелами			
2018	*	5,1	*	300,0	4,9	0,00008
2019	*	5,3	*	300,0	5,1	0,00007
2020	*	5,0	*	252,0	4,9	0,000001
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,00000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**

* – розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнання таким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 "Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів".

** – значення ВРП за 2022 рік за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2020-2022 рр. зображено на мал. 2.2.

Мал. 2.2. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2020-2022 рр.

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають метан (19 %), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (10,4 %), оксид вуглецю (23 %) та сполуки азоту (18,7 %).

Основними забруднювачами повітря були підприємства добувної та переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, а також здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря. На них припадає понад 91 % загальнообласних викидів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності наведено в табл. 2.3.

**Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
за видами економічної діяльності**

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів по регіону		Викинуто в середньому одним підприємством, т.
			тис. т	у % до 2020 р.	
	Всі види економічної діяльності	180	4,8	86,7	26,9
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,2	86	33,02
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,5	109,8	162,4
3	Переробна промисловість	57	2,3	90,5	40,9
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	22	0,4	102,9	18,5
5	"Водопостачання; каналізація, поводження з відходами"	2	0,03	343,6	14,4
6	Будівництво	4	0,02	32,7	6,2
7	"Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	1	0,05	19,3	46,53
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	12	0,05	56,1	4,03
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	1	0,0001	69,5	0,098
10	Інформація та телекомунікації	1	0,002	61,3	2,063
11	Операції з нерухомим майном	4	0,002	209	0,48
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0002	59,5	0,248
13	«Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування»	7	0,1	60,4	20,6
14	Освіта	11	0,05	90,3	4,8
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,075	104,4	4,5
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0008	146,5	0,844

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир-Волинський, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб'єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗ України».

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює спостереження за якістю атмосферного повітря у житловій та рекреаційній зонах, зокрема поблизу основних доріг, санітарно-захисних зон та в робочих зонах підприємств, в зонах житлових будинків розташованих поблизу промислових об'єктів, на території шкіл, дошкільних установ та медичних закладів. Крім того, вона проводить аналіз якості повітря у житловій зоні за скаргами мешканців.

Державною гідрометеорологічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO₂), діоксид сірки (SO₂), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H₂CO), а також показники радіоактивного забруднення (гамма-фон, мкР/год).

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює спостереження за якістю атмосферного повітря у житловій та рекреаційній зонах, зокрема поблизу основних доріг, санітарно-захисних зон та в робочих зонах підприємств, в зонах житлових будинків розташованих поблизу промислових об'єктів, на територіях шкіл, дошкільних установ та медичних закладів. Окрім того, ГУ проводить аналіз якості повітря у житловій зоні за скаргами мешканців.

Основним джерелом забруднення повітря у місті є автомобільний транспорт (пересувні джерела). Помітне зростання рівня загазованості відмічається в центрі міста, в районі Київського майдану, майдану Президента Грушевського, проспекту Соборності, вулиці Ковельська. Для оптимізації ситуації проводяться роботи щодо удосконалення пропускну здатності вулично-транспортної мережі з винесенням транзитних потоків за межі житлових зон і міста в цілому, заміна рухомого складу громадського автотранспорту на нові зразки з вищими екологічними стандартами, більшою пасажиромісткістю, оновлення парку громадського електротранспорту.

Суттєвий вплив на стан повітря в місті здійснює виробнича діяльність 44 підприємств та організацій міста, робота котельного обладнання, яке працює на органічному паливі.

Найбільшими забруднювачами повітря м. Луцьк у 2022 році були стаціонарні джерела підприємств: ПАТ «Гнідавський цукровий завод», ДКП «Луцьктепло», ДП МОУ ЛРЗ «Мотор» та ПАТ «СКФ Україна».

Спостереження за радіоактивним забрудненням атмосферного повітря здійснює теж Волинський обласний центр з гідрометеорології у пункті спостереження м. Луцьк. Перевищень радіоактивного забруднення атмосферного повітря упродовж досліджуваних років не виявлено, середньомісячні та максимально разові значення гамма-фону залишаються значно нижчими рівня природного фону.

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Водне середовище

Поверхневі води міста представлено основною водною артерією міста р. Стир, її притоками, штучними водоймами та водотоками меліоративного призначення.

Основні притоки: праві – р. Сапалаївка, ліві – р. Черногузка, р. Жидувка, р. Омеляник. Загальна площа водних об'єктів на території міста Луцьк близько 105 га. За морфологічними особливостями своїх русел та будові долин річки досить різноманітні. В межах Волинської лесової височини долини рік порівняно неширокі і значно врізані в лесовий покрив височини. Русла звивисті, малорозгалужені, швидкість течії – 0,1-0,5 м/с, на перекатах – 0,7-0,9 м/с. Нахили русел в верхів'ях в середньому – 0,0008. Заплави, як правило, заболочені. За хімічним складом річкові води характеризуються невисокою мінералізацією: 300-400 мг/дм³ – в межін'ях та 200-300 мг/дм³ – в повінь, жорсткість відповідно змінюється від 5-6,5 до 3-4 мг.екв/дм³. Води переважно гідрокарбонатні кальцієві, рідше гідрокарбонатні натрієві або гідрокарбонатні магнієві.

Річка Стир – права притока Прип'яті, бере початок на Волинській височині недалеко від села Пониква Бродівського району Львівської області. Стир протікає Львівською, Волинською і Рівненською областями (територія Волинської височини та Поліської низовини), після чого перетинає межу з Брестською областю Білорусі, де двома рукавами впадає у Прип'ять (басейн Дніпра).

Русло р. Стир звивисте, місцями каналізоване, в нижній течії розгалужене. Ширина: у верхів'ї – 2-10 м, у пониззі 30-50 м. Глибина: на плесах – 2,0-3,5 м, на перекатах – 0,5-1,5 м. Швидкість течії становить 0,2-0,5 м/с. Дно річки переважно рівне, на плесах – мулистопіщане; на окремих перекатах – нерівне, кам'янисте.

Ширина заплави Стиру в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. При цьому лівостороння частина заплави зазвичай ширша (досягає 1000 м і більше), ніж правостороння, яка місцями (наприклад, на ділянці річки нижче Рованецького мосту) звужується до 100 м.

Схили першої надзаплавної тераси Стиру переважно круті, особливо правий, висота якого над заплавою становить переважно 10-15 м. На схилах – місцями обриви висотою до 3-5 м. Схил лівобережної надзаплавної тераси Стиру в районі міста вирізняється чергуванням досить крутих і дуже пологих ділянок, як це проявляється, зокрема, на ділянці мікрорайон Гнідава – с. Рованці.

Найкрупнішою правою притокою р. Стир у межах міста є річка Сапалаївка. Її довжина становить 12 км, а площа басейну 39,2 км². Падіння річки 2,25 м/км. Витрата води річкою коливається в межах 0,04-0,4 м³/с. Річка Сапалаївка бере початок на північно-східній околиці с. Струмівка Луцького району. Протікає північними околицями цього села та через м. Луцьк. Впадає в р. Стир на 302 км від її гирла в північно-західній частині обласного центру, навпроти Луцької пристані.

Долина у верхній течії місцями заболочена, заплава шириною 100 м стелиться через горбисту місцевість. Русло шириною до 2 м, слабо звивисте. Береги низькі, дно часто замулене. В районі м. Луцька русло розчищено, в центральній частині міста каналізоване, в межах парку культури і відпочинку ім. 900-річчя Луцька – розширене й перетворене на ставок.

Теремнівські ставки споруджено на р. Сапалаївка при вході річки на територію Луцька (район Теремно). Це два ставки загальною площею 5,91 га, які відіграють важливу роль у регулюванні гідрологічного режиму річки (зрізання піку весняної повені чи дощових паводків та забезпечення стоку у меженний період року). У 1993 р. цим ставкам надано статус гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Теремнівські ставки».

Нижче за течією у межах Парку культури й відпочинку імені 900-річчя Луцька у руслі річки також утворено декоративний ставок. Водойми перебувають у віданні міського КП «Зелене господарство».

На території м. Луцька русло Сапалаївки розчищено, каналізовано (спрямлено). В центральній частині (на відтинку близько 0,5 км) в районі комплексу «Сіті-парк» прибережну територію річки благоустроєно (з елементами ревіталізації). Таким чином, було реалізовано міський проект «Благоустрій р. Сапалаївка від вул. Потапова до вул. Кліма Савура», яким опікувався відділ екології Луцької міської ради.

Незадовільна якість води у річці Сапалаївка проявляється через перевищення нормативів ГДК, встановлених відповідно до діючого законодавства для водних об'єктів господарсько-питного та культурно-побутового водокористування (ДСанПіН 2.2.4-171 -10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною). Перевищення ГДК характерно для таких показників: завислі речовини – перевищення ГДК у середньому у 4-5 разів; хімічне споживання

кисню (ХСК) – у 2-2,5 рази; вміст синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР) – у 1,5-2 рази; заліза – у 4-5 разів. Це пов'язано з тим, що єдина централізована система дощової каналізації відсутня. Відведення дощових вод здійснюється окремими локальними багаточисельними колекторами у напрямку річки. Очисні споруди дощових вод відсутні або не функціонують, поверхневі стоки без будь-якого очищення скидаються в річку.

Найкрупніша ліва притока р. Стир в межах околиці міста – р. Чорногузка. Довжина її 49 км, площа водозабору – 527 км², падіння – 0,63 м/км. Річка Чорногузка бере початок із струмків в околицях с. Линів Локачинського району. Загальний напрям течії річки – із заходу на схід. Впадає в р. Стир на 320 км від її гирла на схід від с. Новостав Луцького району. Долина річки горбиста місцями заболочена. Заплава шириною до 0,7 км. Русло мандрує шириною до 5 м, береги пологі низькі. Територія її басейну інтенсивно-антропогенно-трансформована, густо заселена, розорана. У верхній течії споруджено 6 ставків.

Інші річки урбоєкосистеми Луцька мають суттєво менші розміри. Їх довжина не перевищує 10 км, тому їх можна віднести і до струмків. Річка Омеляник має довжину близько 10 км, р. Жидувка – 4 км.

Річка Омелянівка (Омеляник) – ліва притока Стиру, протікає по території Луцького району Волинської області та м. Луцька. Має довжину близько 10 км, площу басейну – близько 40 км². Починається річка Омелянівка на східній околиці села Антонівка Луцького району Волинської області, прямуючи далі на схід, перетинає приміське село Великий Омеляник Луцького району, на території Луцька перетинає вулиці Володимирську, Ковельську, Чернишевського, Зарічну і впадає в центрі міста (в районі вулиці Шевченка) в річку Стир. Середня витрата води – 0,18 м³/с. Річище прямолінійне, місцями штучно спрямлене. У 1980-і р.р. у межах міста на р. Омелянівка було збудовано каскад з 5-ти ставків для розведення риби. Зараз, у зв'язку з втратою рибогосподарського значення, вони не експлуатуються. Береги річки використовуються для рекреації.

Річка Жидувка – ліва притока Стиру, протікає по території м. Луцька, має довжину близько 4 км, площу басейну – 9,5 км². Починається р. Жидувка західніше вулиці Львівської, протікає поруч з колишнім Луцьким підшипниковим заводом, майже паралельно вулицям Боженка та Мамсурова, далі перетинає вулицю Потебні і впадає в р. Стир. Середня витрата води – 0,03 м³/с.

Для оздоровлення річок/водойм та покращення їх гідрологічного режиму за останні роки проведені роботи з відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану р. Сапалаївка, комплекс заходів з благоустрою Теремнівських ставків, створення пляжної зони; розчищення русла р. Стир, розчищення каналів, пляжів, стариці р. Стир у с. Жидичин від надмірної водної рослинності, відновлено водність ставів в смт. Рокині; щороку проводиться зариблення водних

об'єктів рослинніми видами риб з метою біологічної меліорації водойми та відновлення біорізноманіття водойми.

У гідрогеологічному відношенні територія м. Луцьк знаходиться в межах Волино-Подільського артезіанського басейну. Кліматичні умови території характеризуються значною кількістю атмосферних опадів, помірними температурами і підвищеною вологістю повітря, що в умовах хорошої проникності покривних відкладів зумовлює постійні поповнення запасів підземних вод, формуючи зони активного водообміну на значну глибину (до 400-500 м). Відсутність витриманих у плані і в розрізі водотривких горизонтів обумовлює тісний гідравлічний зв'язок між водоносними. Для організації крупномасштабного централізованого водопостачання найбільшу цінність представляє верхньо-крейдовий водоносний горизонт. Цьому сприяють: повсюдна поширеність, значна потужність (у середньому до 45 м), висока водовіддача водовміщуючих порід, сприятливість умов відновлення експлуатаційних запасів, висока якість питної води.

Водопостачання м. Луцька здійснюється із підземних джерел п'яти водозаборів: Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного, Південно-Східного та Омелянівського.

Загальна кількість свердловин – 47 шт. Дубнівська площадка являється головним джерелом водопостачання міста, яка забезпечується водою із 37 свердловин Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного водозаборів.

З артезіанських свердловин вода поступає на площадку водопідготовки, звідки надходить до станції знезалізнення і далі в резервуари чистої води.

Після знезараження, чиста вода питної якості подається водоводами через розподільчі мережі і підвищувальні насосні станції до споживачів міста та навколишніх сіл.

Якість питної води в мережах централізованого господарсько-питного водопостачання знаходиться під контролем хіміко-бактеріологічної лабораторії КП «Луцькводоканал».

Система водовідведення КП «Луцькводоканал» включає в себе каналізаційні мережі, колектори, каналізаційні насосні станції (КНС) та каналізаційні очисні споруди (КОС). Збір стічних вод здійснюється з допомогою розгалуженої каналізаційної мережі і каналізаційними насосними станціями в кількості 20 шт., що знаходяться на балансі підприємства та транспортують стоки через головні КНС № 1, № 2, № 5, № 5а на каналізаційні очисні споруди (КОС).

Повний цикл механічної і біологічної очистки з наступним випуском очищеної води в р. Стир стічні води проходять на каналізаційних очисних спорудах.

Геологічна та геоморфологічна будова

В геологічній будові території міста приймають участь відклади девонського, крейдового та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельно-крейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше міста на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Територія міста розташована в межах північної окраїни Волино-Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно-болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто розташоване на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино-Подільської височини до Поліської низовини.

Надра

Мінерально-сировинна база області має значний потенціал, спроможний забезпечити дальший розвиток промисловості в ринкових умовах.

Паливно-енергетичний комплекс Волинської області включає підприємства добувної промисловості, що спеціалізуються на видобутку і переробці твердого мінерального палива (кам'яне вугілля, торф), природного газу (Локачинська дільниця газопромислового управління «Львівгаз-видобування») та підприємства, що здійснюють постачання і розподіл природного газу та електроенергії.

Крім того, підприємствами державного лісгосподарського об'єднання «Волиньліс» і міжгосподарськими лісопідприємствами агропромислового комплексу виробляється основний обсяг паливних дров.

Вугільна галузь є важливою складовою господарського комплексу області. Заснована ще у 50-ті роки, вона пройшла всі етапи розвитку. Волинські шахти розраховані на 30 років експлуатації а тому протягом 1998-2001 років через закінчення балансових запасів вугілля було закрито шість з них (шахти №№ 2,3,4,6,7,8).

Нині в області функціонують 4 вугледобувні шахти ДП «Волиньвугілля», які щорічно видобувають понад 400 тис. тонн вугілля.

Ландшафт

Луцьк знаходиться в межах Волинської височини. Це рівнинні та горбисті території, які виникли серед широколистяних і хвойно-широколистяних лісів де, крейдові відклади, перекриті суцільним плащем лесових утворень на яких сформувались ґрунти чорноземного типу під трав'яною рослинністю та сірі опідзолені ґрунти під широколистяними, дубово-грабовими лісами. Долинами Західного Бугу та Стиру Волинська височинна область поділена на кілька частин, що відрізняються абсолютними висотами та особливостями рельєфу. Просторова ландшафтна структура цієї території досить строката й визначається поєднанням вододільних, плакорних широколистянолісових, надзаплавно-терасових і заплавних природних територіальних комплексів.

Одним із провідних чинників антропогенної перетворюваності ландшафтів Волинської височинної області є висока освоєність й заселеність. Помірний клімат й гідрологічний режим, найбільш родючі в регіоні сірі опідзолені ґрунти, особливо темно-сірі опідзолені та чорноземи опідзолені сприяли суцільній розораності інтенсивно почленованих ландшафтів Волинської височинної області та формування ярово-балкових форм. Однак, збільшення відносних перевищень, наростання інтенсивності ерозійних процесів, глибше залягання ґрунтових вод як головного джерела водопостачання населення, зумовили подекуди погіршення агрокліматичних умов.

Вздовж річок Луга, Липа, Стир на площі пересічно 6 % сформувалися ландшафтні місцевості заплав річок Волинської височини з різнотравно-злаково-осоковими та різнотравно-злаковими луками на лучно-болотяних, дернових оглеєних ґрунтах і торфовищах, які зазвичай осушені. На південному заході області на площі 3 % в долині річок Західний Буг та Луга фіксуються місцевості нерозчленованих перших та других лесових терас із чорноземами неглибокими малогумусними й опідзоленими під орними угіддями на місці дубово-грабових лісів. Найбільшими абсолютними висотами й глибоким ерозійним розчленуванням відзначаються місцевості вершин лесових пасом, які в минулому були покриті дібровами з домішкою інших листяних порід, на чорноземах опідзолених, подекуди неглибоких малогумусних, а також сірих опідзолених ґрунтах. Вони охоплюють 5 % Волинської області й повсюдно розташовані в межах Волинської височини; унаслідок високої родючості – зазвичай розорані. Динамічно повторюються в просторі півдня Волинської області на площі 4 % ландшафтні місцевості схилів лесової височини з фрагментарними судібровами зеленчуковими на чорноземах опідзолених, темно-сірих і сірих опідзолених ґрунтах, які зазвичай розорані. Місцевості лесових межиріч з карстовим

мікрорельєфом, що в минулому були зайняті мішаними дібровами на чорноземах опідзолених і неглибоких малогумусних, зазвичай розорані й пересічно охоплюють площу 2 % області.

Рельєф

Характерними рисами рельєфу м. Луцьк є спокійна розчленованість поверхні річковими долинами і балками з пологими терасованими схилами і широкими заплавами. Абсолютні відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф міста похилий з переважними ухилами поверхні до 2 %, місцями на схилах долин більше 10 %. Територія міста майже по півколу оточується рікою Стир.

Рівнина надзаплавна тераса на території міста розчленована долинами правої притоки Стиру – Сапалаївка і лівих приток – Омеляник та Жидувка. Абсолютні позначки першої надзапавної тераси коливаються в переважно в межах 190-205 м. В її рельєфі чітко виділяється вододіл між Сапалаєвкою та Стиром. Він злегка опуклий і асиметричний. Схил в сторону р. Стиру вузький і крутий, а до Сапалаївки – широкий і виположений. Перепад висот незначний – від 190 до 200 м. Лівобережна надзаплавна тераса розчленована долинами річок Омеляник та Жидувка, вододіли яких слабо виражені. Виположена (180-185 м) тераса поступово переходить в прилеглу до долини місцевість (190-195 м). Цей перехід представлений у вигляді слабо помітного перегину в рельєфі.

Найвищі відмітки міста мають місце в межах лесової рівнини Волинської височини, що виділяється ледве помітним уступом з висотами 205-210 м. На цій же території у рельєфі зустрічаються блюдцеподібні зниження діаметром 50-60 м і глибиною до 3 м, формування яких зумовлено, найімовірніше, ерозійними западинами на поверхні крейдових відкладень, оскільки геофізичні дослідження не підтверджують наявності в них карстових пустот.

Долина Стиру заплавного типу, трапецеподібної форми. У межах ділянок заплави, захищених дамбою, розташована незначна частина міста.

Долина р. Стир сформувалася одночасно з долинами інших приток Прип'яті. На розвиток річкової мережі великий значною мірою вплинуло четвертинне заledenіння, причому особливу роль зіграли талі води. У міру відступу льодовика відновлювалася поступово Дольодовикова долинно-річкова система, частково формувалися так звані «проривні долини». В цей час формувалася друга надзаплавна тераса Стиру, яка в межах Луцька не простежується. Перша надзаплавна тераса р. Стиру, як і більшості поліських річок, утворилася в нижньо-антропогеновий період. В голоцені почалося формування заплави р. Стир та її приток. Ширина заплави в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. Ширина лівосторонньої частини заплави сягає 1000 м і більше, а правобічна частина звужується до 100-200 м.

Стан ґрунтів

Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території. На території міста та за його межами практично постійно виникають несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища, які є основним джерелом механічного забруднення. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

Поводження з відходами

Основним способом видалення твердих побутових відходів (ТПВ) є їх захоронення на полігоні з попереднім обробленням відходів на сміттесортувальних ліній (2 лінії в м. Луцьк). В м. Луцьку на даний час проводиться роздільне збирання побутових відходів з поділом на суху та мокру фракції, та роздільним збором ПЕТ пляшки. Повне сортування здійснюється на сміттесортувальній станції.

Тверді побутові відходи знешкоджуються на міському полігоні ТПВ, розташованому в районі с. Брище Луцького району. Полігон переповнений, потребує розширення та рекультивації. Його територія знаходиться у задовільному стані, санітарно-захисна зона не впливає на сільбищні зони, житлова забудова в її межах відсутня. На полігоні завершується будівництво другої сміттесортувальної лінії, яку обслуговуватиме ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс», проектною потужністю 50 тис. т відходів в рік.

Площа земельної ділянки для влаштування полігону та сміттесортувального виробництва 8,68 га (зараз експлуатується ділянка № 1, площею 1,8 га, термін експлуатації 6 років). В 2016 році відведено нову ділянку під полігон (паспорт р/н № 168 від 29.06.2016 р.), площею 5,235 га з проектним обсягом захоронення відходів 412,6 тис. т на розрахунковий термін експлуатації 15 років.

В найближчій перспективі на полігоні передбачається будівництво підприємства промислової переробки відходів продуктивністю до 120 тис. т/рік – СПКЕ (сортувально-переробний комплекс з виробництвом електричної чи теплової енергії) потужністю до 120,0 тисяч тонн на рік. Підприємство перероблятиме різні види сміття (скло, деревину, гуму, траву) на тирсоплиту, паркет, гумові вироби, поліетилен. Навколишні села після переробки відходів отримають газ метан та електроенергію. Таким чином, у своїй діяльності підприємство буде екологічно зорієнтованим та сприятиме якісній санітарній очистці території міста та регіону.

Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів. Згідно схеми санітарного очищення м. Луцька передбачено створення системи накопичення великогабаритних та ремонтних відходів у спеціальні контейнери на облаштованих контейнерних майданчиках або у спеціально відведених місцях, які вивозитимуться спецтранспортом в місця складування або перероблення (полігон, СПКЕ).

Передбачена утилізація трупів домашніх та безпритульних тварин на території полігону на термічній установці.

Рідкі побутові відходи знешкоджуються на очисних спорудах промпобутової каналізації. Така система їх знешкодження залишається і на перспективу.

На даний час проблема полягає у відсутності у місті зливної станції для прийому рідких відходів з асенізаційних машин. Єдине місце зливу каналізаційний колодязь на мережі на вул. Мамсурова не відповідає законодавчим вимогам.

На даному етапі в місті впроваджена схема санітарного очищення міста Луцька, яка включає в себе комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

Біорізноманіття

Рослинне біорізноманіття міста зосереджене переважно в зелених зонах загального користування (парки, сквери). Формування раціональної і достатньої структури ландшафтно-композиційних та екологічних зон рослинного біорізноманіття сприяє оздоровленню навколишнього середовища та умов проживання, підвищенню рівня його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

Зелені насадження, зазнаючи техногенних впливів, потребують більш ретельного санітарного догляду та оздоровлення, а також враховуючи зміни клімату поступової заміни видового складу насаджень, більш широкого застосування у міському озелененні чагарників та багаторічних трав'янистих та квіткових рослин.

Тваринний світ в межах міста представлений типовими видами, що характерні для більшості населених пунктів. Як правило – це свійські тварини та птиці домашніх господарств.

Об'єктом культурно-пізнавального утримання тварин є КП «Луцький зоопарк», де утримуються та розмножуються 146 видів тварин та птахів, загальною кількістю 1500 особин, серед яких 5 видів, загальною кількістю 24 особини, тварин та птахів занесених до Червоної книги України.

На території загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото», гідрологічного заказника «Теремнівські ставки», орнітологічного заказника «Пташиний гай» та на території Кічкарівських ставків зустрічаються десятки видів фауни (савців, плазунів, земноводних, комах та птахів), що мешкають у природних болотних угіддях та лісопаркових рослинних угрупованнях.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 3.1. LC – найменший ризик мають: мартин звичайний, лиска, припутень, крячок річковий, пірникоза велика, горлиця садова, вівчарик-ковалик, сорока звичайна, кропив'янка чорноголова, очеретянка велика, курочка водяна, чепура велика, чайка, лунь очеретяний, кумка жовточерева, ондатра болотяна, бобер річковий.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 2.3. NT – близький до загрозливого має: черепаха болотяна європейська.

Під охороною Бернської конвенції перебувають вівчарик-ковалик, кропив'янка чорноголова, серпокрилець чорний.

Лебідь-шипун перебуває під охороною Директиви ЄС про охорону диких птахів, Бернської та Боннської конвенцій та Угоди про охорону афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів. Бугайчик занесений до Бернської (додаток 2), Боннської (додаток 2) конвенцій та до переліку видів, що перебувають під опікою Європейського товариства охорони навколишнього середовища (SPEC 3); охороняється Директивою Європейського союзу з охорони диких птахів (CEE 1) та Угодою з охорони афро-євразійських мігруючих водоплавних птахів (AEWA).

Кумка жовточерева занесена до Додатку II «Конвенції з охорони дикої флори і фауни та природного середовища існування в Європі» (категорія «види, що підлягають особливій охороні») та до «Червоної книги хребетних Міжнародного союзу охорони природи (МСОП)», а також включено до третього видання «Червоної книги України» (категорія «вразливі види»).

Кормову базу для птахів та ссавців створюють багата, як для центральної частини міста, рослинність, членистоногі та молюски, що мешкають як у ставках, так і у навколишніх заростях

В галузі поводження з безпритульними тваринами в м. Луцьку діє Програма регулювання чисельності безпритульних тварин, що забезпечує належне поводження з безхазяйними тваринами та сприяє санітарно-епідеміологічному благополуччю у місті. Безпритульними тваринами опікується КП «Ласка», яке надає послуги щодо регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом відлову, стерилізації, вакцинації, ревакцинації, утримання, лікування тварин, утилізації трупів, тимчасовому утриманню безпритульних тварин.

Природоохоронні території

Природоохоронні території та об'єкти – території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання,

території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Природно-заповідний фонд регіону – це базовий елемент його соціально-економічного розвитку, що сприяє покращенню якості стану природних геосистем, довкілля, це гарантія збереження генофонду рослинного та тваринного світу, унікальних і типових природних ландшафтів, тому частка заповідних територій повинна зростати. Усі існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗФ є територіальною основою регіональної екомережі – функціонально об'єднаної системи природоохоронних територій різного статусу й допоміжних територій частково антропогенізованих. При формуванні екомереж передбачаються зміни у структурі земельного фонду території шляхом віднесення (на підставі обґрунтування екологічної безпеки та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про екологічну мережу України» до складових структурних елементів екомережі включаються: території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; ползахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Станом на 01 січня 2024 року на території Волинської області знаходиться 400 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з них 27 – загальнодержавного значення та 373 – місцевого значення. Фактична площа заповідності області складає 220848,3323 га.

На сьогодні питома вага площі заповідності області складає 11,72 %. Враховуючи, що більше 15 тис.га територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення увійшли до складу територій загальнодержавного значення, фактична площа заповідності області

становить – 10,96 %. Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду в місті становить 84,93 га, що забезпечує рівень заповідності території міста біля 2,0 %.

На території міста Луцьк наявні такі об'єкти ПЗФ:

- Луцький ботанічний сад «Волинь» площею 10,0 га утворений за Постановою Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975, № 780. Ділянка розміщена в центрі міста вздовж р. Сапалаївки на місці колишнього міського парку, закладеного в післявоєнні роки. Рослинність парку формують хвощеподібні Equisetopsida, голонасінні Gymnospermae й покритонасінні Angiospermae. Групи рослин належать до 23 родин, 51 роду. Переважають покритонасінні – 60 видів, серед яких 55 – дводольних. На схилах р. Сапалаївки ростуть екзотичні види, зокрема платан західний *Platanus occidentalis* (ботанічна пам'ятка природи місцевого значення), ліщина ведмежа *Corylus colurna*, сосни: чорна *Pinus nigra*, кримська *Pinus nigra subsp. pallasiana* і сибірська *Pinus sibirica*, айлант високий *Ailanthus altissima*, софора японська *Styphnolobium japonicum*, різні види квіткових рослин. Тут є колишній міський фонтан зі скульптурою слона, споруджений у 1950-ті рр., що символізував героїв байки І. Крилова «Слон і Моська». У цей же період один зі схилів річки використано для спорудження Луцької дитячої залізниці.

- «Дубовий гай» – ботанічна пам'ятка природи площею 1,0 га у м. Луцьку по вул. Боженка. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р для збереження ділянки дуба звичайного *Quercus robur* віком 50 років на схилах р. Жидувки в житловій зоні обласного центру. Чагарникові насадження – із спіреї калинолистій *Physocarpus opulifolius*.

- «Меморіал» – ботанічна пам'ятка природи площею 5,0 га у м. Луцьку на вул. В. Мойсея. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. У сквері-меморіалі розміщена братська могила воїнів Другої світової війни, де захоронено 1800 солдатів, які загинули під час визволення міста від німецьких військ; стіна скорботи, пам'ятні знаки солдатам-волинянам, воїнам-інтернаціоналістам, ліквідаторам та постраждалим від аварії на ЧАЕС, жертвам депортації з етнічних українських земель, героям Небесної сотні. На території скверу ростуть декоративні породи дерев: береза повисла *Betula pendula*, ясен звичайний *Fraxinus excelsior*, дуб червоний *Quercus rubra*, гіркокаштан звичайний *Aesculus hippocastanum*, клен білий *Acer pseudoplatanus*, туя західна *Thuja occidentalis*, ялина блакитна *Picea pungens*, акація біла *Robinia pseudoacacia* і чагарників – черемха звичайна *Prunus padus*, жасмин білий *Jasminum officinale*, самшит вічнозелений *Buxus sempervirens* та ін.

- «Платан західний» – ботанічна пам'ятка природи площею 0,01 га у м. Луцьку на схилі р. Сапалаївки, входить до складу Луцького ботанічного саду «Волинь». Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради депутатів трудящих від 26.09.1977, № 468-р для збереження єдиного на Волині екзотичного платана західного *Platanus occidentalis*, віком близько

100 років, заввишки 17,0 м – листопадного дерева з масивним стовбуром із гладкою світло-сірого забарвлення корою, що легко відділяється тонкими пластинками, трилопатеvim з неглибокими виїмками листками, одиночними супліддями.

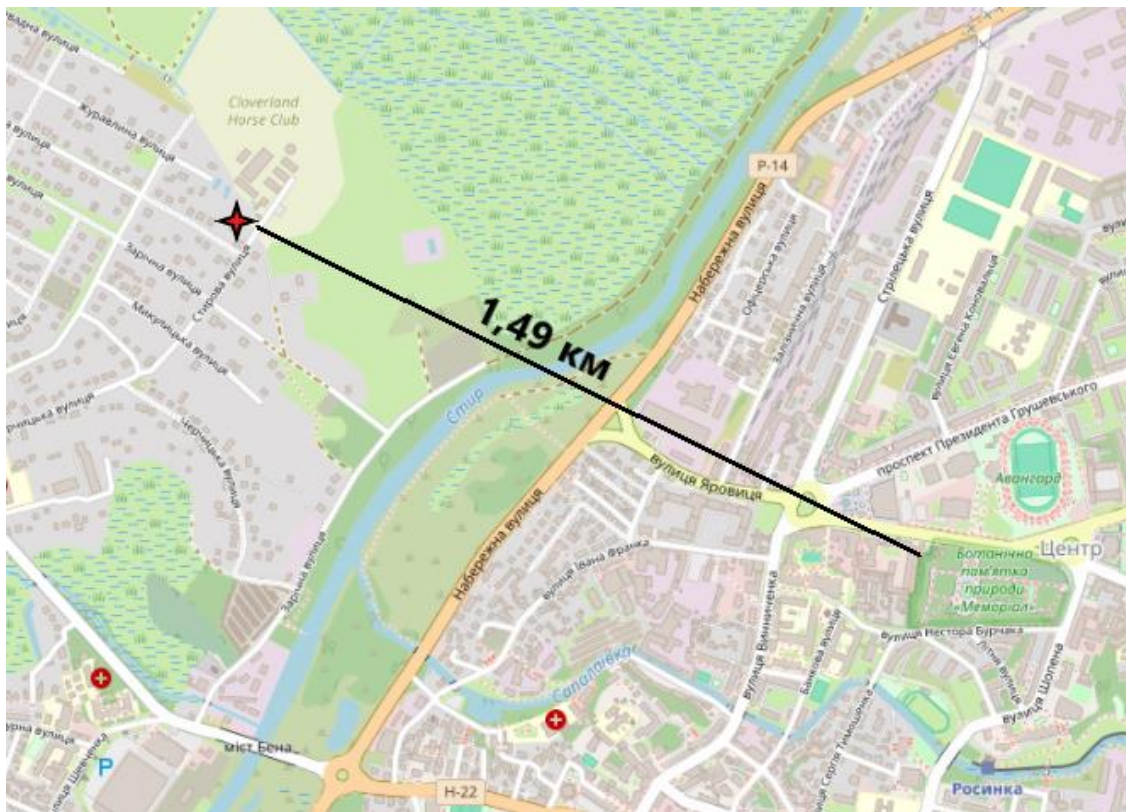
- «Теремнівські ставки» – гідрологічна пам'ятка природи площею 6,0 га у м. Луцьку на вул. Теремнівській. Статус надано за розпорядженням обласної ради від 03.03.1993, № 18-р (реорганізована 04.11.2011, № 7/21) для збереження каскаду ставків, що є наповнювачами р. Сапалаївки. Комплекс споруджений на основі однієї з природних водойм до 900-річчя міста, що відзначалося у 1985 р., сьогодні це територія для проведення дозвілля мешканців обласного центру, спортивних заходів, змагань рибалок-аматорів.

- «Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га) – заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру та Боратинської сільської ради (63,6 га), утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12.12.1995, № 213. Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави р. Стир: природне болото, заросле рогозом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*. Трапляються рідкісні види, занесені в ЧКУ та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностаї *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

- «Пташиний гай» – орнітологічний заказник площею 10,0 га, лежить у південно-західній частині парку культури і відпочинку імені Лесі Українки м. Луцька, утворений за розпорядженням голови Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. Охороняються кленово-тополеві насадження віком понад 50-60 років, із домішкою ялини *Picea abies*, чагарниково-лучні ділянки, де мешкають близько 50 видів птахів, 35 із них гніздяться, зокрема припутень *Columba palumbus*, зозуля звичайна *Cuculus canorus*, дятли великий строкатий *Dendrocopos major* і сірійський *Dendrocopos syriacus*, соловейко східний *Luscinia luscinia*, вівчарика весняний *Phylloscopus trochilus*, жовтобровий *P. sibilatrix* та вівчарик-ковалик *P. collybita*, чиж звичайний *Carduelis spinus*, дрозди співочий *Turdus philomelos*, чорний *T. merula* та дрізд-чикотень *T. pilaris* синиці велика *Parus major* і блакитна *P. caeruleus*, гаїчка болотяна *Poecile palustris*, зяблик звичайний *Fringilla coelebs*, вівсянка звичайна *Emberiza citrinella* та ін.

В межах території, де передбачається будівництво зблокованих житлових будинків, не виявлено об'єктів природно-заповідного фонду. Найближчим об'єктом ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Меморіал» (мал. 2.2), який знаходиться на відстані 1,49 км в північно-західному напрямку від проєктованого майданчика.

Негативного впливу планована діяльність на даний об'єкт ПЗФ не здійснюватиме.

Мал. 2.2. Розміщення проєктованої території відносно найближчого об'єкта ПЗФ (ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Меморіал»)

Смарагдова мережа Європи (англ. Emerald Network) – мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття, в країнах Європи і деяких – Африки. Створена 1998 року для виконання Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами – членами Ради Європи. Мета цього масштабного проєкту – виділити і взяти під охорону місця проживання рідкісних видів тваринного і рослинного світу.

При оцінці території для включення до Смарагдової мережі Європи враховується: чи мешкають тут види рослин і тварин, яким загрожує зникнення, чи являє вона собою важливий пункт зупинки на шляхах міграції тварин, чи відрізняється високим рівнем біорізноманіття, чи зустрічається тут унікальне місцез проживання. Україна ратифікувала цю конвенцію 1996 року, взявши на себе зобов'язання створити мережу Emerald.

Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ. Наразі Смарагдова мережа ефективно

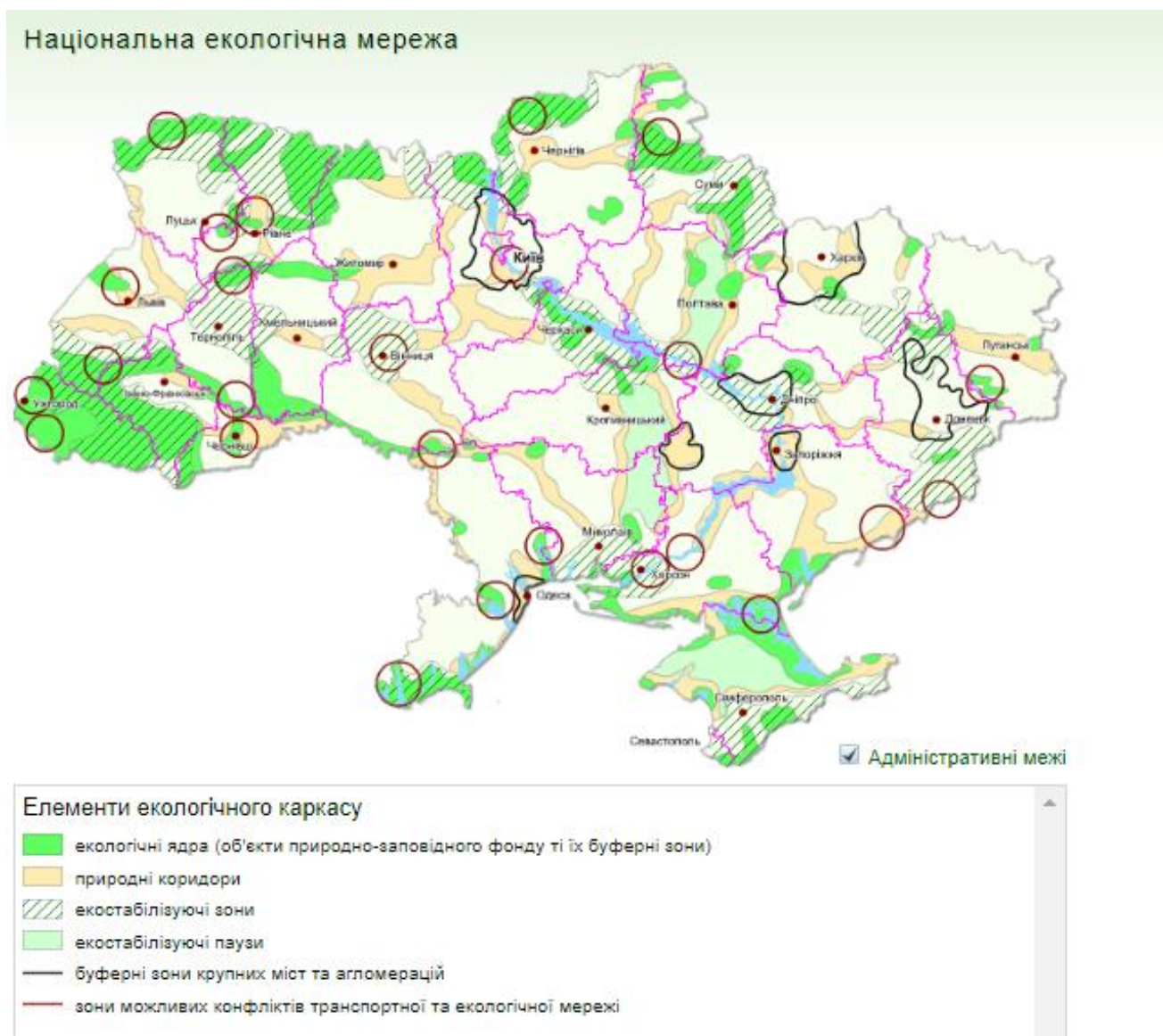
працює у Швейцарії, Норвегії, Великобританії та інших країнах. Тому робота із впровадження мережі Емеральд в Україні є підготовкою до майбутнього переходу держави на європейське законодавство в сфері охорони довкілля.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Волинської області.

В межах проєктованого майданика не зареєстровано розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України (відповідно до <https://emerald.eea.europa.eu/>).

Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України.

Карта екомережі наведена на мал. 2.3.

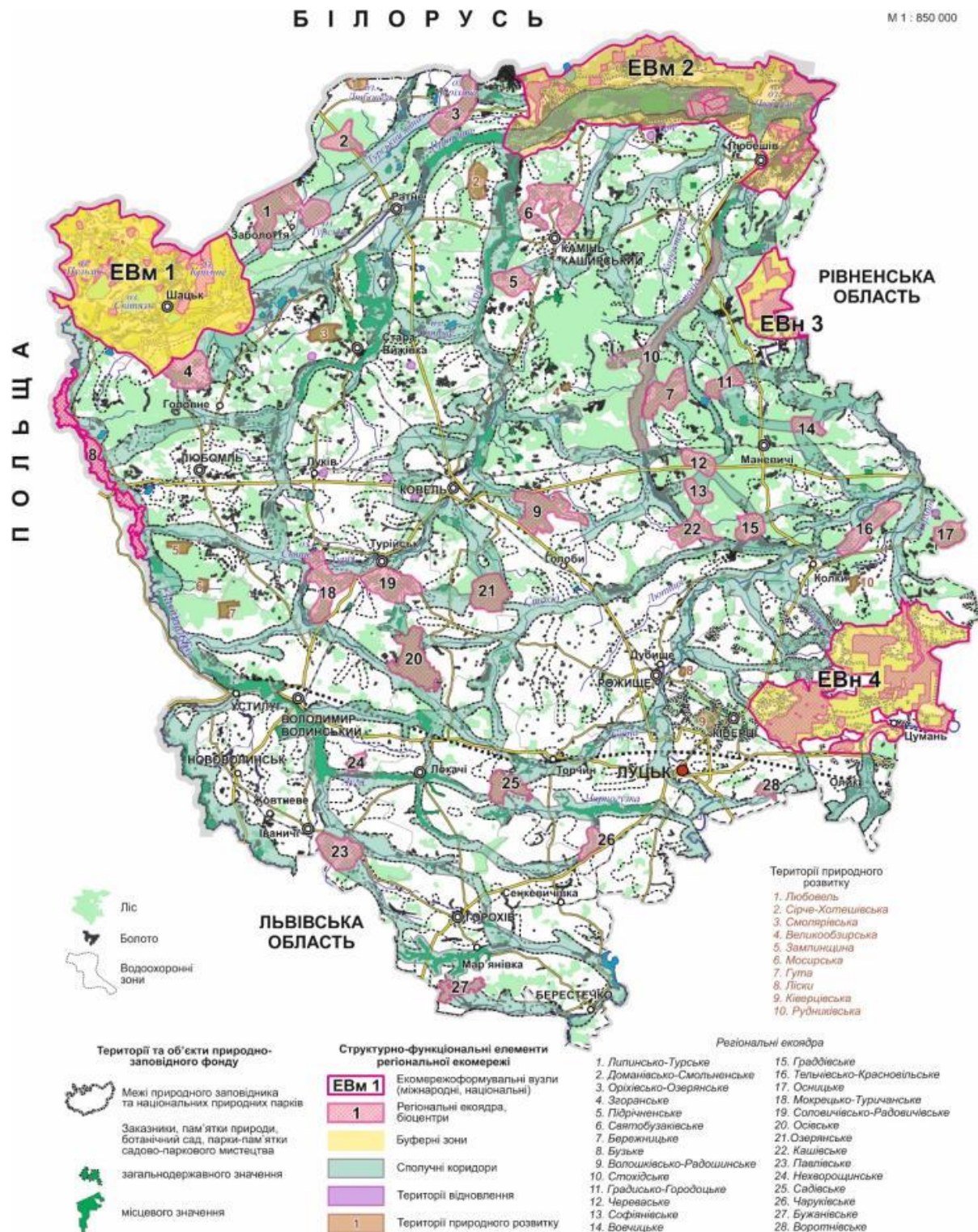

Мал. 2.3. Карта екомережі України.

Оскільки проектована територія не відноситься до жодного з структурних елементів екологічної мережі України, негативного впливу на неї не передбачається.

Також проектована територія не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) регіональної екологічної мережі Волинської області.

Карта регіональної екологічної мережі Волинської області наведена на мал. 2.4.

Мал. 2.4. Карта регіональної екологічної мережі Волинської області

Оскільки проєктована територія не відноситься до жодного з структурних елементів регіональної екологічної мережі Волинської області, негативного впливу на дані природоохоронні території не передбачається.

Також дана територія не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг.

Отже, враховуючи те, що на проєктованій території відсутні об'єкти ПЗФ, природоохоронні території Смарагдової мережі, елементи (ядра, коридори та субкоридори) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області, лісгосподарські, природоохоронні, природно-заповідні зони та їх території, землі водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, то негативного впливу на дані природоохоронні об'єкти та території планована діяльність не здійснюватиме.

Матеріальні об'єкти:

На проєктованій території матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури не обліковуються. Планована діяльність не матиме негативного впливу на матеріальні об'єкти.

Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини:

На проєктованій території відсутні зареєстровані пам'ятки культурної спадщини відповідно до інформації, яка наведена у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (<https://mcip.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy>).

На промайданчику не зареєстровані пам'ятки місцевого (відповідно до переліку пам'яток місцевого значення, електронний ресурс: (<https://mcsc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/volynska-obl.-mischevogo-standom-na-10.07.24-4-1.pdf>) та національного значення (відповідно до переліку пам'яток національного значення, електронний ресурс: <https://mcsc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/volynska-obl.stanom-na-20.09.24.pdf>).

У разі виявлення на території під час реалізації планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини:

- у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» буде укладено з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір;

- у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде інформовано орган охорони культурної спадщини, а також організовано відповідне сприяння у проведенні будь-яких робіт з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», подальше ведення робіт буде зупинено і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Крім того, в процесі здійснення планованої діяльності будуть дотримані відповідні принципи щодо охорони архітектурної, археологічної та культурної спадщини визначені ратифікованою Конвенцією про охорону архітектурної спадщини Європи, Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейською конвенцією про охорону археологічної спадщини.

Стан здоров'я населення

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітрити і нітрати, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

За даними Головного управління статистики в області чисельність наявного населення, за оцінкою, на 1 січня 2022 року становила 215,986 тис. осіб. Упродовж 2021 року кількість жителів зменшилась на 1211 особу.

Для аналізу наявного стану здоров'я населення наведені статистичні дані Управління охорони здоров'я Волинської ОДА та Управління охорони здоров'я Луцької міської ради, які характеризують загальну картину захворюваності в області.

Поточний стан системи охорони здоров'я Волинської області, як і України в цілому, характеризується досить високими показниками захворюваності, смертності та інвалідності, особливо унаслідок таких неінфекційних захворювань, як серцевосудинні та цереброваскулярні, онкологічні, хвороби обміну речовин. Виявлені тенденції показників захворюваності населення в значній мірі характеризуються і в місті.

На захворюваність населення впливають такі чинники:

- спадковість і генетичний фонд;

– особливий спосіб життя населення (куріння, вживання алкоголю, наркотиків, неправильне харчування, стреси, шкідлива праця, незадовільні умови побуту, гіперурбанізація, гіподинамія, неблагополучне середовище спілкування і проживання);

– демопопуляційні навантаження (тривалість життя, середній вік населення, рівень смертності, статеві-вікова структура населення, активність міграційних процесів);

– рівень розвитку медичної системи та охорони здоров'я населення (забезпеченість медичною інфраструктурою та медичними фахівцями, якість і фізична та економічна доступність надання медичних послуг);

– стан навколишнього середовища (забруднення атмосферного повітря стаціонарними й пересувними джерелами, забруднення ґрунтів, поверхневих і підземних вод, поводження з відходами);

– рівень соціально-економічного розвитку території та рівень життя населення (спеціалізація регіонів, рівні безробіття і зайнятості населення, доходи й витрати населення, поширення бідності серед населення, сформованість середнього класу); управлінські рішення щодо розвитку охорони здоров'я (своєчасність проведення медичних реформ, ефективне управління медичною сферою, підготовка кадрів для охорони здоров'я, державне фінансування медичної сфери).

За даними українських вчених, з року в рік здоров'я дітей погіршується. Більше половини дошкільнят мають хронічну патологію: у 60,5 % із них діагностують хвороби органів дихання – переважно хронічні тонзиліти, аденоїдити; у 57 % – зміни опорно-рухової системи; у 36 % – серцево-судинні відхилення; 11 % мають ендокринні порушення; 10 % – порушення нервової системи; на ожиріння страждає приблизно 39 % дошкільнят.

Дослідження переконують, що 44 % хлопчиків і 19 % дівчаток, які стають першокласниками у 6-річному віці – не готові до школи фізично. В області, як і по країні в цілому, продовжують зберігатися високі показники загальної та первинної захворюваності дітей, підлітків та дорослих. Низька захворюваність сільських дітей, що має місце в деяких районах, не відображає дійсного стану їх здоров'я. Це може свідчити про низьку соціальну свідомість батьків, недостатній матеріальний стан сімей, обмежений доступ значної частини населення села до медичної допомоги.

У структурі поширеності захворювань дітей від 0 до 14 років по Волинській області:

- на першому місці знаходяться хвороби органів дихання;
- на другому місці знаходяться хвороби кістково-м'язової системи;
- на третьому місці знаходяться хвороби ока та придаткового апарату;
- на четвертому місці знаходяться хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин;

- на п'ятому місці знаходяться хвороби органів травлення;
- на шостому місці знаходяться хвороби кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму.

Внаслідок неправильного харчування та малорухливого способу життя поступово зростають показники ожиріння дорослого населення області.

Протягом останніх років простежується стійка тенденція перевищення рівня смертності над народжуваністю. Зменшення природнього приросту населення відбувається тому, що у структурі населення за віком значно переважає чисельність людей другого періоду зрілого та похилого віку.

Серед причин смертності перші місця посіли: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів травлення. Серед основних причин смертності: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів дихання.

Згідно даних Головного управління статистики у Волинській області було проаналізовано основні причини смертності населення області за 2021 рік та січень 2022 року (табл. 2.4).

Таблиця 2.4.

Статистична інформація основних причин смертності населення у Волинській області

Хвороби	Кількість померлих осіб	
	в 2021 р.	Січень 2022 р.
Усього:	15493	1242
Клас I: Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	157	7
- туберкульоз	93	4
- хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	24	1
Клас II: Новоутворення	1474	125
- з них злоякісні	1457	124
Клас III: Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	5	-
Клас IV: Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	88	10
- з них цукровий діабет	77	10
Клас V: Розлади психіки та поведінки	74	5
- з них розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю	72	5
Клас VI: Хвороби нервової системи	80	10
Клас IX: Хвороби системи кровообігу	9736	806
- ішемічна хвороба серця	7373	601

- алкогольна кардіоміопатія	87	12
- цереброваскулярні хвороби	1998	164
Клас X: Хвороби органів дихання	447	39
- з них грип і пневмонія	254	15
Клас XI: Хвороби органів травлення	634	65
- з них алкогольна хвороба печінки	73	1
Клас XII: Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	11	-
Клас XIII: Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	14	-
Клас XIV: Хвороби сечостатевої системи	62	5
Клас XV: Вагітність, пологи та післяпологовий період	4	-
Клас XVI: Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	24	-
Клас XVII: Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	22	2
Клас XVIII: Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при клінічних і лабораторних дослідженнях, не кваліфіковані в інших рубриках	155	19
Клас XX: Зовнішні причини смерті	741	68
- транспортні нещасні випадки	119	7
- випадкове утоплення та занурення у воду	66	3
- нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум'я	8	-
- випадкове отруєння, спричинене отруйними речовинами (крім алкоголю)	48	1
- випадкове отруєння та дія алкоголю	114	8
- навмисне самоушкодження	152	12
- наслідки нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження	27	3
Клас XXII: Коди для особливих цілей	1765	81
COVID-19, вірус ідентифікований	1755	81
COVID-19, вірус неідентифікований	10	-

Враховуючи наявність цілого ряду негативних факторів навколишнього середовища та їх вплив на організм, можливе погіршення стану здоров'я населення, але при умові запобігання шкідливого впливу таких факторів, показники захворюваності будуть стабілізуватися.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

На базі наявних даних щодо поточного стану навколишнього середовища, зміни стану компонентів довкілля, а саме атмосферного повітря, водного, геологічного, соціального середовищ, ґрунту, тваринного і рослинного світів, без провадження планованої діяльності, скоріше за все, не відбуватимуться.

Існуюче забруднення атмосферного повітря, в основному формується за рахунок існуючих джерел викиду забруднюючих речовин та роботи транспортних засобів, тому без провадження планованої діяльності зміни стану атмосферного повітря в сторону погіршення та/або поліпшення не відбуватиметься.

Якісний стан водного середовища в основному формується за рахунок існуючих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти та поверхневого стоку, який надходить у водні об'єкти в період сніготанення та/або дощів. Без провадження планованої діяльності зміни якості води також не відбуватиметься.

Зміни показників стану ґрунту і геологічного середовища земельної ділянки без провадження планованої діяльності не очікується.

Враховуючи, що домінуючим фактором розвитку біоценозів є природні процеси зміни стану рослинного і тваринного світів без провадження планованої діяльності є малоімовірними.

Висновки щодо ймовірних змін базового сценарію без провадження планової діяльності можна зробити, враховуючи, що у просторовому відношенні планована діяльність носить виключно локальний вплив і розповсюдження далі безпосереднього місця проведення робіт не передбачається. Таким чином відмінності у протіканні базового сценарію без провадження планової діяльності та з її провадженням будуть відбуватись локально в масштабі.

Негативні фактори при функціонуванні об'єкта, що проєктується можливо оцінити як незначні при дотриманні всіх норм та проєктних вимог.

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін ДДП

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Будівництво зблокованих житлових будинків дозволяє ефективно використовувати територію без зайвого розширення меж міста. Передбачено інженерний захист території, благоустрій, централізоване водопостачання, водовідведення, що зменшує екологічні ризики. Планом враховано природно-геологічні умови (відсутність небезпечних геопроцесів, рівнинна територія), що знижує ризик аварій. Упорядкування прибудинкових територій передбачає озеленення та створення умов для рекреації мешканців.	Збільшення щільності забудови може знизити частку зелених зон, негативно впливаючи на мікроклімат. Під час будівництва можливе короткострокове підвищення рівня шуму, пилу, вібрацій, що може вплинути на якість повітря. Потенційне навантаження на існуючу інженерну інфраструктуру, якщо її не модернізувати.

МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Можливість впровадження енергоефективних та екологічних технологій у нове житло (вентиляція, утеплення, дощова каналізація). Реалізація плану дозволить підвищити якість просторового середовища, зменшити хаотичну забудову та навантаження на екосистему. Можливість залучення інвестицій у «зелену» інфраструктуру – озеленення прибудинкових територій.	У разі несвоєчасного будівництва інженерних мереж або недотримання санітарних норм можливе забруднення ґрунтів та вод. Незабезпечення контролю за дотриманням будівельних норм підрядниками може призвести до негативного впливу на довкілля. Ігнорування думки громади щодо збереження природного ландшафту.

Виходячи зі SWOT-аналізу слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля, ДДП дає більше можливостей, а ніж загроз, тому реалізація завдань ДДП є доцільною.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Екологічна оцінка об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних та лісових ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряду цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного та соціально-економічного розвитку регіону.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолі під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди легкої складової лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є нетривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт. Під час експлуатації проєктованих зблокованих житлових будинків джерелами викидів забруднюючих речовин будуть викиди забруднюючих речовин від індивідуальних транспортних засобів. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів та гранично-допустимих викидів в приземному шарі атмосфери не передбачається. Вплив об'єкту, що проєктується, на атмосферне повітря вважається допустимим. Проєктом надано рекомендації щодо озеленення території. Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не нанесе шкідливого впливу на стан повітряного середовища;

- водне середовище – негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – не відбуватиметься. На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації. Проєктом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проєктної території ДПТ по мережі проєктних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проєктування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено до проїжджої частини з подальшим

відводом. В проєкті ДПТ передбачено приєднання до існуючих систем водопостачання і каналізації. Використання річок, свердловин чи інших водних ресурсів не передбачається. Вплив екологічно допустимий;

- ґрунт – зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проєктні заходи. Незначний вплив на ґрунтовий покрив передбачається при будівельних роботах. Знятий в процесі будівництва родючий шар ґрунту складуватиметься та в подальшому використовуватиметься для благоустрою території. З метою покращення стану навколишнього середовища проєктом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: благоустрій та озеленення території, тверде покриття доріг; проєктом передбачається організація роздільного збору відходів. При дотриманні прийнятих проєктом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму. По завершенню будівельних робіт проєктована територія буде упорядкована. Вплив екологічно допустимий;

- флора та фауна – негативний вплив мінімальний. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах ділянки проєктування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні. Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України та Резолюції 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі досліджуваної території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. Встановлено, що проєктована ділянка знаходиться в межах антропогенно-трансформованих територій в м. Луцьк Волинської області, таким чином, можна стверджувати, що дана ділянка мало приваблює птахів та тварин. В процесі провадження планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів. Проєктом передбачається озеленення проєктованої території. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проєктування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття;

- клімат – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не

передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчим об'єктом ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Меморіал», який знаходиться на відстані 1,49 км в північно-західному напрямку від проєктованого майданчика. Негативного впливу планована діяльність на даний об'єкт ПЗФ не здійснюватиме. В межах проєктованого майданчика не зареєстровано розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України (відповідно до <https://emerald.eea.europa.eu/>). Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається;

- надра – під час будівництва та експлуатації проєктованих об'єктів вплив на надра не передбачається;

- ландшафт – будівництво проєктованих об'єктів не впливатиме на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викличе негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі;

- соціальне середовище – при дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованих об'єктів не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище. Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічна ситуація (а також генетичні фактори та спосіб життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення, вносить свій вклад в статистику захворюваності та смертності населення.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних факторів дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер, до того ж можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з кількома факторами впливу.

В ході СЕО виявлено екологічні проблеми та можливі ризики для навколишнього середовища та здоров'я населення, пов'язані з реалізацією ДДП.

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проектується можна виділити наступні:

- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;
- забруднення повітря автомобільним транспортом під час роботи двигунів внутрішнього згорання;
- відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за всіма складовими НПС;
- збільшення кількості утворення ТПВ;
- збільшення навантаження на інженерні мережі.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Чинники стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплюють 20-21 % впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20 %.

На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9 % впливу.

У проєкті враховані всі наявні екологічні проблеми проєктованої території та запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна її територіально-планувальна організація та подальше використання.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ наведені в табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

**Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення,
що стосуються проєкту ДПТ**

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на атмосферне повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами	Проектowana територія
Вплив на ґрунтове середовище	Порушення, ущільнення та перенесення ґрунтового покриву на етапі будівництва, руху транспортних засобів; випадкові проливи пального при користуванні транспортними засобами	Проектowana територія
Акустичний вплив	Проїзд транспорту.	Вулиці та дороги, проектowana територія
Вплив на здоров'я населення	Якість атмосферного повітря на ділянках проїзду автотранспорту.	Проектowana територія

Проектом не передбачено розміщення на території ДПТ небезпечних об'єктів що можуть здійснювати негативний вплив на атмосферне повітря і загалом на навколишнє середовище.

Впливу інших потенційно, хімічно та радіаційно-небезпечних об'єктів немає.

В межах проєктованого майданчика природоохоронних територій та заповідних об'єктів – немає. Вплив від реалізації ДПТ на території з природоохоронним статусом – відсутній.

Таким чином, на підставі вищевикладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі та не погіршать наявну екологічну ситуацію території, а це свідчить про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УІІ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Стратегія від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон визначає, що одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є: стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлює відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Запровадження стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Зобов'язанням у сфері охорони довкілля на місцевому рівні є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони.

На всіх етапах реалізації проекту детального плану проектні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки.

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку України і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів або повна їх ліквідація, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Луцька міська рада затвердила «Стратегічні цілі розвитку міста Луцька до 2030 року». Одними із основних стратегічних цілей щодо оптимізації розвитку території міста, покращення стану навколишнього середовища є:

- створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва, споживчого ринку та промисловості міста; створення умов для формування та раціонального використання трудових ресурсів міста Луцька;
- формування соціально відповідального бізнесу;
- створення міської об'єднаної територіальної громади, взаємовигідне співробітництво та реалізація спільних проектів з прилеглими територіальними громадами;
- вдосконалення експлуатації інфраструктури на основі відкритих даних;
- комплексна модернізація та розвиток комунальної інфраструктури міста;
- зменшення частки централізованого опалення, перехід на побудинкове та індивідуальне опалення;
- вдосконалення та реалізація транспортної схеми міста;
- покращення екологічного стану місцевості;
- забезпечення роздільного збору сміття.

При виконанні ДПТ обов'язково враховуються зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені вимогами чинного законодавства:

- просторово-планувальними рішеннями забезпечити дотримання нормативних санітарних зон та розривів згідно вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП № 173-96, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій згідно вимог чинного законодавства;
- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони

атмосферного повітря, вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів відповідно до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- здійснення відповідних організаційних, господарських, технічних, технологічних, архітектурно-будівельних та інших заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

- забезпечення направлення стічних вод в каналізацію міста Луцьк;

- забезпечення території централізованою планово-регулярною санітарною очисткою із запровадженням системи роздільного збирання відходів у відповідності до Закону України «Про управління відходами».

- здійснення благоустрою території згідно з вимогами Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій. Зміна № 1», «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 тощо.

Документом державного планування є проект Детального плану території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища детальним планом рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану атмосферного повітря при будівництві включають:

- контроль за точним дотриманням технології виробництва робіт;

- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних в єдиному безперервному технологічному процесі;
- дотримання заходів щодо попередження загазованості повітря – всі машини, що працюють на будмайданчику з двигунами внутрішнього згоряння повинні бути перевірені на токсичність вихлопних газів;
- виключення роботи машин і механізмів на холостому ходу;
- максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище;
- здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання, роботою контрольно-вимірювальних пристроїв.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод при будівництві включають:

- влаштування будівельного майданчика з твердим покриттям;
- організація збору та відведення господарсько-побутових та дощових стоків;
- недопущення на території будівельного майданчика витоку нафтопродуктів та масел із несправного автотранспорту;
- забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану поверхневих та підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів.

Зобов'язання у сфері охорони земель.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель» необхідно своєчасно проінформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування про погіршення стану та забруднення земельних ділянок.

Заходи по охороні ґрунтів та земельних ресурсів включають:

- максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт;

- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- регулярні поставки будівельних матеріалів, без складування великих партій на будівельному майданчику;
- розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- при експлуатації будівельних машин з двигунами внутрішнього згоряння не допускається пролив на ґрунт паливо-мастильних матеріалів;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика;
- утримання контейнерів збирання відходів та місць їх розташування у належному санітарному стані;
- роздільне збирання відходів;
- дотримання ст. 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності.

Зобов'язання щодо здоров'я населення:

- забезпечення дотримання санітарних умов території проектування;
- дотримання санітарних розривів та норм.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Зона надзвичайної екологічної ситуації – окрема місцевість України, на якій виникла надзвичайна екологічна ситуація.

Надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;

- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій території, на якій планується будівництво об'єкта.

Оцінка відповідності проекту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановленим на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Територія документа державного планування, що підлягає стратегічній екологічній оцінці не знаходиться в межах природоохоронних територій Смарагдової мережі України.

Крім того, під час здійснення СЕО даного проєкту ДДП проаналізований взаємозв'язок ДПТ з міжнародними угодами, стороною яких є Україна, та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля (табл. 5.1).

Таблиця 5.1.

Відповідність планувальних рішень проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що встановлені на міжнародному рівні

Назва документа	Окремі цілі документа	Заходи та завдання, представлені в проєкті ДДП	Ступінь відповідності: (+) повне (+/-) часткове
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища.	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані ЗМІ.	+
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	Визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП.	+/-
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського	Запровадження роздільного збирання відходів.	Запровадження роздільного збирання відходів.	+

парламенту та Ради від 19.11.2008 «Про відходи та часткове скасування деяких Директив»			
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015	Боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проекту ДДП: заходи з адаптації до змін клімату.	+/-
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України від 29.11.94 № 257/94 - ВР	Збереження біологічного різноманіття та стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської екологічної мережі.	Аналіз приналежності території проектування до екологічної мережі Волинської області.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: на виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.	Аналіз приналежності території проектування до території Смарагдової мережі.	+

Разом з тим варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проектом у в сфері розвитку інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов'язань.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням наслідки можуть бути первинними (наслідки, які безпосередньо пов'язані з впливом проекту на екосистеми) і вторинними (що є наслідком первинних змін в екосистемі). Вторинні наслідки полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки включають розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Синергічні наслідки – це наслідки, сумарний ефект, яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного компонента окремо. Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації). Оскільки концентрації забруднюючих речовин не перевищуватимуть допустимі норми, синергічні наслідки також не очікуються.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень проекту детального плану території будуть проявлятися внаслідок будівництва та влаштування об'єктів і полягатимуть в тимчасовому накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря під час будівельних робіт. Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проектованої території. Вплив викидів забруднюючих речовин на

довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт і не стане причиною суттєвого погіршення екологічної рівноваги екосистеми.

Довгострокові наслідки – це наслідки впливу, який триватиме протягом тривалого періоду часу. До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів. Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Постійні наслідки – це наслідки впливу, що виникає в результаті незворотної зміни у середовищі (наприклад викиди в атмосферне повітря від функціонування проєктованих об'єктів від стаціонарних та пересувних джерел забруднення атмосфери та викиди внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту, шумове навантаження при роботі відповідного технологічного устаткування та проїзду транспорту, утворення відходів). Оскільки концентрації шкідливих речовин у повітрі не перевищуватимуть допустимі норми, а для вивезення відходів передбачається заключити договори з спецорганізаціями, негативні наслідки для довкілля не очікуються.

Тимчасові наслідки – це наслідки впливу, що зберігаються протягом обмеженого періоду часу, полягають у виконанні підготовчих та будівельних робіт, при яких вплив на навколишнє середовище, зокрема, на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, а викиди в атмосферне повітря здійснюватимуться при роботі ДВЗ спецтехніки.

Позитивні наслідки – це наслідки впливу, який має благотворний вплив на реципієнтів і ресурси (належна та ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо; забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини). До позитивних наслідків можна віднести:

1. Економічний розвиток: будівництво житлових будинків може стимулювати економіку через збільшення попиту на будівельні матеріали, послуги будівельних підприємств та інші супутні галузі.

2. Створення робочих місць: будівництво житлових будинків може забезпечити робочі місця в будівельній галузі.

3. Екологічні переваги: якщо будинки будуть спроектовані з використанням екологічно чистих матеріалів та технологій, це може сприяти зниженню екологічного впливу будівництва та забезпечити більш сталий розвиток.

Негативні наслідки – наслідки впливу, що несприятливо впливає на реципієнтів і ресурси.

До негативних наслідків відносяться:

1. Загроза забруднення довкілля: будівництво може призвести до забруднення ґрунтів, повітря та водних ресурсів через використання будівельних матеріалів, скиди будівельного сміття та інші виробничі процеси.

2. Забруднення шумом: будинки можуть призвести до збільшення рівня шуму в районі.

3. Соціальна напруженість: будівництво нових житлових будинків може викликати напруженість серед місцевої спільноти.

4. Зміна цін на нерухомість: будівництво нових житлових будинків може вплинути на ціни нерухомості в районі. Це може мати як позитивний, так і негативний вплив. З одного боку, це може збільшити ціну на нерухомість і зробити її більш привабливою для інвесторів. З іншого боку, це може зробити житло недосяжним для деяких мешканців, особливо для людей з низьким доходом.

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля наведена в табл. 6.1.

Детальніші дослідження впливу на компоненти довкілля з наведенням конкретних показників доцільно провести на подальших стадіях проектування відповідно до вимог чинного законодавства України.

Таблиця 6.1

**Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		•		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	

7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?	•			
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	•			•
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?	•			
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			•	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	•			
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?	•			
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			•	

Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?	•			
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?	•			
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?		•		
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?	•			
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	

<i>Інше</i>					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		•		
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Реалізація планованої діяльності в цілому буде мати позитивний вплив і сприятиме формуванню повноцінного життєвого середовища, створенню сучасного благоустрою території.

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень детального плану території представлені в табл. 6.2.

Таблиця 6.2.

**Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень
детального плану території**

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія проєктування	П/ДС/ М	Нп/М	Нп/ДС/ М	П/КС/ М	0	П/КС/ М	Нп/М

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
1	Помірний позитивний вплив.

2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території наведено в табл. 6.3.

Таблиця 6.3.

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Складова довкілля	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	У результаті виконання підготовчих робіт будуть наявні неорганізовані нестаціонарні джерела викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Вплив на повітряне середовище пов'язаний з утворенням та викидом забруднюючих речовин при проїзді автотранспорту на будівельному майданчику. Внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання, в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен. Під час експлуатації житлових будинків вплив на атмосферне повітря також буде від ДВЗ автотранспорту мешканців даних ж/б. Вищеперераховані речовини будуть утворюватися в незначних кількостях, перевищень нормативів ГДК не передбачається.
Водне середовище	ДПТ запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проєктної території ДПТ по мережі проєктних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проєктування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Ймовірні ризики впливу на водне середовище можливі за умови неналежного під'єднання до інженерних мереж.

Ґрунтове середовище	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проєктованої території відсутній. Прибудинкові території планується озеленити і провести благоустрій. Озеленені території запроектовані як єдина безперервна система, що включає прибудинкові (дворові) простори, озеленені пішохідні еспланади та озеленені території. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїзду з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики.
Біорізноманіття	Значні і незворотні зміни в екосистемах території проєктування в результаті будівництва та експлуатації житлових будинків не прогнозується. Проєктом передбачається озеленення проєктованої території. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проєктування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння на протязі тривалого часу.
Здоров'я населення	Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації даного проєкту не погіршується. Діяльність об'єкту при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення. Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.
Акустичний вплив	Шумове забруднення буде спричинене насамперед роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. Під час експлуатації проєктованих об'єктів акустичний вплив буде здійснюватись під час проїду автотранспорту. Встановлені допустимі норми ГДК перевищуватись не будуть.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Досліджений вплив об'єкта планованої діяльності на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

Проектом передбачається виконання таких заходів:

Ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.

Планувальні заходи – функціональне зонування; організація санітарних розривів; озеленення території.

Захисні заходи – вибір місць тимчасового складування ГРШ; передача відходів спеціалізованим організаціям для утилізації або видалення, дотримання нормативів чинного природоохоронного законодавства; своєчасна передача накопичених відходів спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів; дотримання правил пожежної безпеки.

Охоронні заходи – моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища; здійснення експлуатації об'єктів відповідно до чинних санітарних норм та правил.

Компенсаційні заходи – компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час. Компенсація нанесених незворотних збитків від планованої діяльності здійснюється за рахунок грошового відшкодування.

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про

охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Облаштування території повинно відбуватися з дотриманням екологічних вимог та забезпеченням комплексного благоустрою території.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації негативного впливу під час підготовчих та будівельних робіт у відповідності до чинних нормативних вимог із застосуванням відповідної техніки та механізмів передбачаються недопущання порушень факторів, які можуть призвести до аварійних ситуацій.

До таких факторів, під час виконання будівельних робіт можна віднести:

- виникнення локальної пожежі в разі порушення протипожежних заходів (паління, розпалювання вогнищ та використання відкритого вогню, тощо);
- порушення режимів експлуатації будівельних машин та обладнання;
- помилкові дії персоналу.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час будівництва та експлуатації об'єктів передбачається ряд заходів:

- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельної роботи;
- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Детальніша інформація про заплановані заходи наведена в табл. 7.1.

**Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення
негативних наслідків виконання детального плану території**

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану території
Атмосферне повітря	- не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження; - при зберіганні та пересипці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення; - дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; - проведення благоустрою території.
Водне середовище	- економічно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод; - забезпечувати облік води для потреб споживачів за допомогою водолічильників; - дотримуватися санітарних та інших вимог щодо впорядкування території, - попередження забруднення підземних вод та земельних ресурсів шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення.
Земельні ресурси та ґрунти	- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва; - вертикальне планування будівельного майданчика; - забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям; - контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів; - не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище під час проведення підготовчих і будівельно-монтажних робіт; - дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельної ділянки; - проведення забудови згідно з функціональним зонуванням; - забороняється спалювання всіх видів відходів на території будівельного майданчика; - запровадження регулярного санітарного очищення території; - дотримання вимог щодо санітарного очищення території; - при здійсненні будівельних робіт потрібно дотримуватись вимог відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель».
Поводження з відходами	- роздільне збирання відходів; - організація місць тимчасового зберігання відходів;

	- вчасна передача відходів, які утворюватимуться, спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів, забезпечення вивезення відходів з території.
Біорізноманіття	- максимальне збереження зелених насаджень, які мають задовільний та хороший стан; - озеленення території.
Акустичний вплив	- використання сучасного низькошумового технологічного та енергетичного обладнання; - обмеження швидкості руху автомобільного транспорту по проєктованій території; - озеленення території.
Здоров'я населення	- встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування; - проведення благоустрою території; - озеленення території відповідно до проектних рішень.
Соціальне середовище	- вертикальне планування території будівельного майданчика передбачити з використанням заходів із захисту території та оточуючої забудови від можливого негативного впливу несприятливих природних або техногенних факторів; - проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням; - інженерна підготовка території, влаштування твердого покриття проїздів; - урахування перспективних планувальних обмежень – санітарних розривів, охоронних зон інженерних мереж тощо; - проведення благоустрою та озеленення території відповідно до проектних рішень.
Охорона праці та пожежної безпеки	- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами; - суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні; - дотримання трудової і виробничої дисципліни під час проведення будівельних робіт, правил техніки безпеки на робочих місцях; - оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

Освоєння території повинно відбуватися з дотриманням природоохоронних заходів.

При виконанні всіх заходів з охорони навколишнього середовища, передбачених проектом, проєктовані об'єкти не завдадуть негативного впливу на стан природного середовища в районі його розміщення.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

У випадку порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища будуть негайно вжиті заходи щодо усунення відповідних порушень та компенсовано, в установленому порядку, шкоду, заподіяну довкіллю або здоров'ю і майну громадян у повному обсязі.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Об'єктом планованої діяльності є Детальний план території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку.

Негативні фактори впливу на оточуюче середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх санітарно-епідеміологічних та будівельних вимог та використанні сучасного обладнання.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації Детального плану території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у місті Луцьку були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище (табл. 8.1).

Таблиця 8.1

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№ п/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива (песимістичний сценарій розвитку)	Продовження існуючої ситуації	Переваги: – Відсутність додаткових потреб у споживанні електроенергії, водних ресурсів та палива; – Не виникає необхідності у розробленні проектних рішень і документації; – Збереження існуючого ландшафту території. Недоліки: - Нераціональне використання території; - Неможливість впорядкування території; - небезпека розповсюдження карантинних організмів на неупорядкованій території; – Відсутність подальшого розвитку території та інфраструктури.	На основі аналізу та порівняння наявних перспектив розвитку планованої території рекомендується обрати альтернативу № 3, оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та покращенню комфортних умов життя населення, зокрема дозволяє вирішувати питання недопущення забруднення довкілля стічними господарсько-побутовими та дощовими водами, забезпечення централізованим водопостачанням, оптимальної кількості мешканців. Врахування в Проекті альтернативи № 3 спрямовано на створення належних і якісних умов життя та діяльності, а також для підвищення безпечного для здоров'я людини рівня стану навколишнього природного середовища,
2.	Альтернатива, що розглядається в проекті МД	Будівництво заблокованих житлових будинків. Забезпечення території планування	Переваги: - Забезпечення населення житлом; - Відсутність витрат за надання послуг з водопостачання та водовідведення.	спрямовано на створення належних і якісних умов життя та діяльності, а також для підвищення безпечного для здоров'я людини рівня стану навколишнього природного середовища,

		індивідуальними свердловинами і септиками.	Недоліки: - Значні обсяги земляних робіт, які можуть впливати на ґрунтові та гідрологічні умови ділянки; - Ризик забруднення довкілля стічними водами - Відсутність контролю за відповідною експлуатацією свердловин; - Збільшені терміни будівництва.	максимального збереження природних екосистем та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування в межах проєктованої ділянки.
3.	Затвердження проєкту ДДП	Будівництво зблокованих житлових будинків. Забезпечення території планування централізованим водопостачанням та водовідведенням (каналізацією).	Переваги: - Зменшення обсягів земляних робіт, що знижує техногенне навантаження на ґрунтові та геологічні умови; - Спрощення будівельних процесів, зменшення витрат на будівництво; - Скорочення термінів реалізації проєкту; - Створення комфортного середовища існування та поміrne навантаження на довкілля. Недоліки: - Потенційна небезпека забруднення ґрунтів та підземних вод за рахунок неправильного підключення до існуючих інженерних мереж або внаслідок виникнення аварійних ситуацій на них.	
4.	Територіальна альтернатива	Облаштування об'єкту на іншій території	Переваги – немає. Недоліки – потреба у зміні містобудівної документації; – необхідність розроблення нового проєкту ДПТ; – залучення додаткових коштів на розроблення нового проєкту ДДП; – відсутність сформованих транспортних та інженерних зв'язків на інших потенційних ділянках; – відхилення від функціональних побажань замовника.	Територіальна альтернатива не обрана як така, що є економічно, містобудівно та функціонально невиправданою. Вибрана ділянка: – відповідає рішенням Генерального плану; – має сформовану інженерну інфраструктуру та транспортну доступність; – дозволяє забезпечити потреби населення у житлі, громадському обслуговуванні, благоустрої. Таким чином, запропоноване розташування об'єкта є оптимальним і виправданим.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови територій, які межують з проєктованою ділянкою, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості територій та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах.

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення планованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання Звіту нормативних актів щодо підготовки Звіту;
- відсутність на момент виконання Звіту розпорядчих актів щодо надання інформації для підготовки Звіту;

- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля на територію розміщення населеного пункту;

- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;

- обставини, пов'язані з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Планована діяльність матиме позитивні наслідки на соціальне середовище, а негативні фактори впливу на оточуюче середовище можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Розвиток державної системи моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне середовище існування. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Згідно ст. 17 п. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Моніторинг – це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті детального плану території, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є

обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник – виконавчий комітет Луцької міської ради.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- замовник результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік після затвердження документа державного планування та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Даний розділ розроблено з урахуванням вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Мета моніторингу – виявлення та контроль потенційних негативних наслідків реалізації Детального плану території (ДПТ), а також забезпечення реагування на непередбачені ризики для довкілля та здоров'я населення.

Зміст заходів з моніторингу та строки їх виконання

Моніторинг передбачає систематичне спостереження за впливами реалізації документа державного планування, зокрема:

- контроль за станом якості питної води;
- оцінка ефективності поводження з відходами;
- аналіз показників здоров'я населення (рівень захворюваності);
- моніторинг виконання проєктних рішень щодо екологічного благоустрою.

Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в табл. 9.1.

**Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення
показників в результаті виконання ДДП**

№ п/п	Об'єкт моніторингу	Показник	Одиниця виміру	Цільове значення (норма)
1	Стан якості питної води	Відповідність	мг/м ³	У межах показників ДСанПіН 2.2.4- 171-10
2	Здоров'я населення	Захворюваність	К-сть випадків/ 1000 осіб	Не перевищує середній рівень по місту
3	Відходи	Обсяг накопичення	т/рік	У межах потужності систем

Методи визначення кожного із показників, а також періодичність вимірів, визначаються відповідними акредитованими лабораторіями на договірних засадах.

Визначення показників здійснюється шляхом:

- лабораторного аналізу (акредитовані установи);
- статистичної інформації медичних звітів;
- аналізу звітів експлуатаційних служб;
- супутникового та візуального моніторингу.

Періодичність вимірів показників:

- щорічно протягом усього періоду реалізації ДПТ;
- додатково – через рік після завершення його дії;
- позачергово – у разі фіксації негативних впливів або скарг мешканців.

Отримані результати порівнюються з встановленими нормативними цільовими значеннями.

У разі перевищення – ініціюється додаткове екологічне обстеження або коригування реалізації плану.

Засоби виявлення наслідків для довкілля та здоров'я населення:

Використовуються:

- механізми громадського контролю (звернення, слухання);
- виїзні обстеження території;
- збір додаткової інформації у разі аномальних змін (пр: зростання захворюваності, погіршення якості довкілля);
- співпраця з медичними закладами;
- фотофіксація та супутниковий моніторинг.

Моніторинг здійснює замовник ДПТ – Управління капітального будівництва Луцької міської ради. За потреби створює моніторингові групи, залучає лабораторії.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У відповідності до розділу 4 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», транскордонні консультації держави походження проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо органи, зазначені у статтях 7 та 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважають, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, вони невідкладно інформують про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, щодо стратегічної екологічної оцінки).

Якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважає, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, або якщо зачеплена держава цього вимагає, орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», подає зачепленій державі копію проекту документа державного планування разом із звітом про стратегічну екологічну оцінку (або його частину, що не містить інформації, яка становить державну таємницю) та визначає строк, протягом якого зачеплена держава має повідомити про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях. Такий строк не може становити менш як 30 днів з дня інформування зачепленої держави.

Про необхідність проведення транскордонних консультацій замовник повідомляється письмово. Документ державного планування не затверджується (не приймається) до завершення процедури транскордонних консультацій та врахування їх результатів.

Якщо зачеплена держава протягом строку, визначеного частиною першою цієї статті, повідомила орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», про своє бажання взяти участь у транскордонних консультаціях, цей орган разом із замовником в узгоджений із зачепленою державою строк проводять консультації щодо можливих транскордонних наслідків виконання документа державного планування та заходів із запобігання, зменшення або пом'якшення таких наслідків. Для цього орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», разом із замовником та зачеплена держава узгоджують тривалість консультацій, порядок їх проведення, умови перекладу документів, заходи із забезпечення інформування та участі громадськості зачепленої держави.

Після затвердження документа державного планування орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», забезпечує за поданням замовника інформування зачепленої держави з таких питань:

1. Зміст затвердженого документа державного планування;

2. Інформація про те, яким чином питання охорони довкілля враховані в документі державного планування та яким чином у звіті про стратегічну екологічну оцінку враховано результати консультацій та пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтування обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він затверджений, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду;

3. Заходи з моніторингу, ухвалені відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Замовник забезпечує орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», інформацією, необхідною для виконання вимог цієї статті, у тому числі переклад відповідних документів.

У разі якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», отримав оповіщення від держави походження та вважає, що виконання документа державного планування, який готується для затвердження на території держави походження, ймовірно матиме наслідки для довкілля України, у тому числі для здоров'я населення, він повідомляє державу походження про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях.

Перед проведенням транскордонних консультацій орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», та держава походження узгоджують їхню тривалість, порядок проведення, умови перекладу документів та детальні заходи із забезпечення інформування та участі громадськості України з урахуванням вимог статей 12, 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

За зверненням органу, зазначеного у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», виконання заходів із забезпечення інформування та участі громадськості України у транскордонних консультаціях забезпечується органами, зазначеними у статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки Детального плану території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у місті Луцьку ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні, з причин мінімального впливу на територію та віддаленості державних кордонів України.

11. Резюме нетехнічного характеру

У Звіті з СЕО до Детального плану території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку проведено оцінку впливів на довкілля об'єкта планованої діяльності в районі його розміщення.

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру (РНХ) – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності.

Цей документ (РНХ) буде розміщений у зазначеному нижче місці для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту.

Виконавчий комітет Луцької міської ради

Адреса: 43025, м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35.

Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66,

E-mail: dm@lutskrada.gov.ua,

Веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>.

В межі детального плану входять сформовані земельні ділянки категорії житлової та громадської забудови, сільськогосподарського призначення приватної та комунальної власності. Три земельні ділянки потребують переформатування та змін меж, в тому числі дві земельні ділянки потребують зміни цільового призначення.

В межах території проектування розміщено житловий фонд у вигляді садибної забудови.

Проектні пропозиції

Проектними рішенням детального плану передбачається створення прибудинкових територій зблокованих житлових будинків, загальна площа забудови яких становить – 1316,0 м². Прогнозована кількість мешканців становить – 56 осіб. Прогнозована кількість секцій становить – 14 шт.

Щільність житлового фонду для даної території становить 200 осіб/га.

Проектна кількість машиномісць – 14 м.м.

Автостоянки передбачено влаштовувати розділено на кожній окремій земельній ділянці.

Проектом передбачено використання загальноосвітньої школи №13 по вул. Чернишевського, 29, що розташована на відстані 1,6 км.

Проектом передбачено використання ДНЗ по вул. Євгена Коновальця, 10а, що розташована на відстані 1,5 км.

Водопостачання. На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів.

Водовідведення. На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації.

Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.

Електропостачання. На території міста Луцьк знаходяться існуючі лінії електропередач. Споживачами електричної енергії є: силові і освітлювальні установки житла, сфери обслуговування та зовнішнє освітлення території.

Газопостачання. Газопостачання міських населених пунктів може здійснюється від централізованих систем. У межах території ДПТ є можливість передбачити використання природного газу на господарсько-побутові потреби: опалення, вентиляцію, гаряче водопостачання житлових будівель.

Теплопостачання. Вся забудова в межах ДПТ тепловою енергією забезпечується від індивідуальних газових котлів або електричних індивідуальних опалювальних пристроїв.

Трубопровідний транспорт. Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

Телекомунікаційні мережі та об'єкти. В межах території проектування прокладені кабельні лінії електрозв'язку.

Інженерна підготовка і захист території. Інженерна підготовка включає вертикальне планування, відведення поверхневих вод, доведення території до належних санітарно-інженерних умов. Вертикальне планування виконано з урахуванням наступних вимог:

- Максимально можливим збереженням природного рельєфу і ґрунтового покриву;
- Забезпечення нормативних ухилів проїздів і тротуарів.

Відвід поверхневих вод. Вертикальне планування виконано методом проектних відміток. Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено по лотках проїжджої частини з подальшим відводом.

Передбачається тверде покриття проїздів. Інші площі зміцнюються рослинним шаром ґрунту з організацією трав'яного покриву, що запобігатиме ерозії ґрунту.

Комплексний благоустрій та озеленення території. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїздів з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики.

Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проектування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу.

Використання підземного простору. В підземному просторі на території ділянки передбачено розміщення інженерних мереж.

Поводження з відходами. В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови. Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, комунальним господарством при Луцькій міській раді.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолі під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди легкої складової лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є нетривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт. Під час експлуатації проєктованих зблокованих житлових будинків джерелами викидів забруднюючих речовин будуть викиди забруднюючих речовин від індивідуальних транспортних засобів. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів та гранично-допустимих викидів в приземному шарі атмосфери не передбачається. Вплив об'єкту, що проєктується, на атмосферне повітря вважається допустимим. Проєктом надано рекомендації щодо озеленення території. Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не нанесе шкідливого впливу на стан повітряного середовища;

- водне середовище – негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – не відбуватиметься. На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. На території міста Луцьк генеральним

планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самотливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено до проїжджої частини з подальшим відводом. В проєкті ДПТ передбачено приєднання до існуючих систем водопостачання і каналізації. Використання річок, свердловин чи інших водних ресурсів не передбачається. Вплив екологічно допустимий;

- ґрунт – зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи. Незначний вплив на ґрунтовий покрив передбачається при будівельних роботах. Знятий в процесі будівництва родючий шар ґрунту складуватиметься та в подальшому використовуватиметься для благоустрою території. З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: благоустрій та озеленення території, тверде покриття доріг; проектом передбачається організація роздільного збору відходів. При дотриманні прийнятих проектом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму. По завершенню будівельних робіт проєктована територія буде упорядкована. Вплив екологічно допустимий;

- флора та фауна – негативний вплив мінімальний. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах ділянки проектування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні. Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України та Резолюції 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі досліджуваної території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. Встановлено, що проєктована ділянка знаходиться в межах антропогенно-трансформованих територій в м. Луцьк Волинської області, таким чином, можна стверджувати, що дана ділянка мало приваблює птахів та тварин. В процесі провадження планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів. Проектом передбачається озеленення проєктованої території. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проектування. При цьому

влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття;

- клімат – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчим об'єктом ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Меморіал», який знаходиться на відстані 1,49 км в північно-західному напрямку від проєктованого майданчика. Негативного впливу планована діяльність на даний об'єкт ПЗФ не здійснюватиме. В межах проєктованого майданчика не зареєстровано розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України (відповідно до <https://emerald.eea.europa.eu/>). Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається;

- надра – під час будівництва та експлуатації проєктованих об'єктів вплив на надра не передбачається;

- ландшафт – будівництво проєктованих об'єктів не впливатиме на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викличе негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі;

- соціальне середовище – при дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованих об'єктів не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище.

Позитивний вплив від реалізації проекту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

12. Список використаних джерел

1. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
2. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
3. ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
4. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання»;
5. Закон України «Про управління відходами»;
6. Закон України «Про екологічну мережу України»;
7. Закон України «Про основи містобудування»;
8. Закону України «Про автомобільні дороги»;
9. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
10. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
11. Закон України «Про охорону земель»;
12. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
13. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
14. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
15. Закон України «Про рослинний світ»;
16. Закон України «Про тваринний світ»;
17. Земельний, Водний та Лісовий кодекси України;
18. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року;
19. Постанова Кабінету міністрів України від від 27.11.2022 р. № 1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»;
20. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
21. Національний план управління відходами до 2033 року;
22. Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року;
23. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2023 рік;
24. Регіональна схема екологічної мережі Волинської області;
25. Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

13. Дані про виконавців матеріалів СЕО

Бакараєв Олександр Анатолійович	Інженер з автоматизованого управління технологічними процесами. Диплом ВС №34920107 від 27 червня 2008 р. Сертифікований спеціаліст в категорії інженер-проектувальник (кваліфікаційний сертифікат серія АР № 010440 від 18.12.2014 р. відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єкта архітектури «Інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища». Підвищення кваліфікації «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка». Свідоцтво № КЕА-19-70 від 12.04.2019.

Додатки

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О.М. МАРЗЄЄВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

вул. Полуботка Павла Гетьмана, 50,
м. Київ, 02094

Тел. +380 (44) 292-06-29; тел./факс +380 (44) 513-15-28
E-mail: iph_office@ukr.net

14.07.2025 № 22.9/1392

на № _____ від _____

Директору ТзОВ «КІННО-
СПОРТИВНИЙ КЛУБ «ЗАХІДНА
ЗІРКА»

Тетяні ЄРЕМЕЄВІЙ

Україна, 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с.
Зміїнець, вул. Левадна, 120

Направляємо наукову оцінку матеріалів «Обґрунтування розміру санітарно-захисної зони для промайданика ТзОВ «КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ «ЗАХІДНА ЗІРКА», розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120» на відповідність вимогам медико-санітарних правил щодо безпеки середовища життєдіяльності та санітарно-епідемічного благополуччя населення від 14.07.2025 р. № 22.9/1392, що була виконана згідно з договором від 04.07.2025 р. № 840).

Додаток: матеріали наукової оцінки на 8 стор.

В. о. директора

Ігор ШКРОБАНЕЦЬ

Вик.: Валерій СТАНКЕВИЧ 292 14 25
Наталія КОВАЛЬ. 097 44 77 112

ДУ “Інститут громадського здоров’я ім. О.М. Марзєєва НАМН України”

02094, м. Київ, вул. Гетьмана Павла Полуботка, 50, тел. (044) 292 14 25

Свідоцтво з акредитації установ і організацій на проведення робіт з гігієнічної регламентації небезпечних факторів від 10.11.2021 № 6, видане Комітетом з питань гігієнічного регламентування Міністерства охорони здоров’я України

**Наукова оцінка матеріалів «Обґрунтування розміру санітарно-захисної зони для промайданика ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА”, розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120» на відповідність вимогам медико-санітарних правил щодо безпеки середовища життєдіяльності та санітарно-епідемічного благополуччя населення
№ 22.9/1392 від 14.07.2025 р.**

(договір від 04.07.2024 р. № 840)

Наукову оцінку проведено в ДУ «ІГЗ ім. О.М. Марзєєва НАМН України» на підставі листа-звернення ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” від 04.07.2025 р. № 15/25 (вх. № 02/1345 від 04.07.2025 р.). З матеріалів на розгляд представлено:

- матеріали «Обґрунтування розміру санітарно-захисної зони для промайданика ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА”, розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120» з додатками:
  - виписка з ЄДРПОУ ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” від 21.12.2018 р.;
  - витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку (кадастровий номер: 0722883700:03:001:6176) від 23.06.2025 р. № НВ-9968176212025 з додатком - кадастровим планом земельної ділянки (М 1:1000);
  - витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку (кадастровий номер: 0722883700:03:001:5267) від 23.06.2025 р. № НВ-9968177572025 з додатком - кадастровим планом земельної ділянки (М 1:1000);
  - витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку (кадастровий номер: 0722883700:03:001:0158) від 23.06.2025 р. № НВ-9968178592025 з додатком - кадастровим планом земельної ділянки (М 1:1000);
- карта-схема та генплан підприємства;
- лист-довідка Волинського ЦГМ від 27.05.2025 р. № 993-1-631/993-05 Про надання інформації про метеохарактеристики та фонові концентрації забруднюючих речовин;
- реєстраційне посвідчення на препарат Віркон^{ТМ} С №142 від 08.04.2022 р.;
- експертний висновок Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок Національного агентства ветеринарних препаратів та кормових добавок Мінгагрополітики за результатами наукової експертизи реєстраційного досьє та аналітичних випробувань препарату Віркон^{ТМ} С від 09.11.2022 р. № 4622-К/06;
- обґрунтування даних про викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря;
- розрахунок акустичного забруднення на території підприємства;
- протоколи випробувань, проведених ДУ “Волинський ЦКПХ МОЗ України” від 19.06.2025 р.: атмосферного повітря № 102ск-102.8 ск; шумового навантаження № 102.6 ск - 102.8ск.

Після розгляду наданих матеріалів встановлено, що діяльність ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” за «Класифікацією видів економічної діяльності. ДК 009:2010» (далі - КВЕД-2010) відноситься до класу: 01.43. розведення коней та інших тварин родини конячих.

Кінно-спортивний клуб – це сучасний комплекс, який пропонує спектр послуг: критий манеж для тренувань для любителів верхової їзди в будь-яку погоду; конкурне поле для змагань з подолання перешкод; юнацька спортивна школа з конкуру; екскурсії для дітей та дорослих, включно з ознайомленням з кіньми та квест-ігри.

Комплекс був заснований у 1998 р. і функціонує за адресою: Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120.

Кінно-спортивний клуб, розрахований на утримання до 20 голів коней.

Діяльність з розведення коней на об’єкті не здійснюється.

Територія ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” сформована із земельних ділянок, загальною площею 5,3404 га, зокрема:

- земельна ділянка площею 4,3892 га (кадастровий номер: 0722883700:03:001:0158), цільове призначення – для ведення особистого селянського господарства, вид використання – 01.03 для ведення особистого селянського господарства;

- земельна ділянка площею 0,3996 га (кадастровий номер: 0722883700:03:001:5267), цільове призначення – В.03.10 для будівництва та обслуговування будівель ринкової інфраструктури (адміністративних будинків, офісних приміщень та інших будівель громадської забудови, які використовуються для здійснення підприємницької та іншої діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку), вид використання – для будівництва кінної ферми;

- земельна ділянка площею 0,5516 га (кадастровий номер: 0722883700:03:001:6176), цільове призначення – А01.13 для іншого сільськогосподарського призначення, вид використання – для будівництва конейферми на 40 голів.

На вказані земельні ділянки надані витяги (копії) з Державного земельного кадастру про земельну ділянку з додатками від 23.06.2025 р. відповідно: №№ НВ-9968178592025, НВ-9968177572025 та НВ-9968176212025.

На земельній ділянці облаштована вся необхідна інфраструктура: критий манеж для тренувань, стайні, левада, майданчик для тимчасового зберігання гною, господарсько-побутовий блок та допоміжні споруди.

Земельна ділянка знаходиться за межами: водоохоронних зон водних об'єктів, зокрема прибережних захисних смуг, санітарно-захисних смуг магістральних водоводів, санітарно-захисних зон повітряних ліній електропередачі.

Ділянка перебуває за межами території об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон, за межами території об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон.

Промайданчик ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” межує :

- на півночі – з територією житлової забудови, вул. Журавлина 79-а, м. Луцьк, землями Княгининівського старостинського округу Луцької територіальної громади (луг);

- на сході – з територією, вільною від забудови, землями Княгининівського старостинського округу Луцької територіальної громади (луг);

- на півдні – з вул. Стирова - територією вільною від забудови, землями Княгининівського старостинського округу Луцької територіальної громади (луг);

- на заході – з будівлею ресторану по вул. Ланова 87-б (передбачається його переобладнання під житловий будинок), територією існуючої приватної житлової забудови садибного типу по вул. Ланова та проектною приватної житлової забудови садибного типу по вул. Ланова, 87, 83.

Основою транспортної інфраструктури для кінно-спортивного комплексу є існуюча дорога з твердим покриттям, яка веде безпосередньо до нього з південного боку з вул. Ланова. Територія кінно-спортивного комплексу впорядкована, внутрішніми проїздами та пішохідними доріжками з твердим покриттям, по периметру огорожена парканом висотою 2,0 м.

Згідно з додатком № 5 до ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», затверджених Наказом МОЗ від 19.06.1996 р. № 173, зареєстрованим у Мін'юсті 24.07.1996 р. за № 379/1404 (далі – ДСП 173-96), розмір нормативної санітарно-захисної зони (СЗЗ) для ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” приймається розміром 100 м як для конярських підприємств.

Згідно з приміткою 2 додатку № 15 до ДСП 173-96, СЗЗ для гноєсховища (майданчика для карантинування підстилкового гною, компосту та твердої фракції), де тимчасово накопичується кінський гній, становить 150 м (санітарні розриви від закритих гноєсховищ до населених пунктів приймаються не менше 50 % від відстані до відкритих гноєсховищ). СЗЗ розміром 150 м від майданчика карантинування до існуючої та проектованої житлової забудови витримується.

Згідно з «Детальним планом території приватної житлової забудови м. Луцьк, вул. Ланова 87, 83», земельні ділянки, що знаходяться у північно-західному напрямку від

території кінно-спортивного клубу, передбачені під житлову забудову садибного типу, що не дозволяє в повній мірі забезпечити СЗЗ розміром 100 м за всіма напрямками сторін світу.

Від будівель кінно-спортивного клубу найближчі житлові будинки знаходяться на відстані:

- існуюча житлова забудова:

- 110 м у північному напрямку - м. Луцьк, вул. Журавлина, 79-а;

- проектна житлова забудова в північно-західному напрямку:

- 80 м від стайні - вул. Ланова, 87, 83;

- 40 м від критого манежу - вул. Ланова, 87, 83;

- 55 м від стайні - вул. Ланова, 87-б;

- 30 м від складу кормів та підстилки - вул. Ланова, 87-б;

- 315 м від двохсекційного гноєсховища закритого типу (майданчика тимчасового зберігання гною) - вул. Ланова, 87, 83.

За всіма іншими напрямками сторін світу СЗЗ розміром 100 м від будівель кінно-спортивного клубу (від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення, що є джерелами шкідливості) витримується.

У цьому зв'язку в роботі обґрунтовується встановлення СЗЗ для проммайданчика ТзОВ "КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ "ЗАХІДНА ЗІРКА" такої конфігурації:

- 55 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до проектного житлового будинку по вул. Ланова, 87-б);

- 80 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до межі ділянки проектно-житлової забудови по вул. Ланова, 87, 83);

- 30 м у північно-західному напрямку (від складу кормів та підстилки до проектного житлового будинку по вул. Ланова, 87-б);

- 100 м за всіма іншими напрямками сторін світу (від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення кінно-спортивного клубу, що є джерелами шкідливості);

- 150 м від майданчика карантинування гною (закритого гноєсховища) до існуючої та проекрованої житлової забудови.

Експлуатація кінно-спортивного клубу передбачає виключно тимчасове або довгострокове утримання спортивних коней у відповідних санітарно-ветеринарних умовах, для чого на об'єкті використовуються будівлі та споруди: стайні (на 20 денників); склад для кормів і підстилки; левада (для вигулу); тренувальний манеж (закритий); адміністративно-побутовий блок; двохсекційне гноєсховище (майданчик для підстилкового гною); мийка для коней; пожежний резервуар; септик.

Режим роботи ТзОВ "КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ "ЗАХІДНА ЗІРКА":

- адмінбудівля – однозмінний – 2040 год./рік;

- стайня – цілодобове утримання коней – 8765 год./рік.

Загальна кількість персоналу на об'єкті становить 3 чоловіка. Робітники забезпечуються необхідним набором санітарно-побутових приміщень. Робітники на безоплатній основі повністю забезпечуються спецодягом, спецвзуттям, засобами особистої гігієни та індивідуального захисту відповідно до Наказу Мінсоцполітики від 29.11.2018 р. № 1804 «Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці», зареєстрованим у Мін'юсті 27.12.2018 р. за № 1494/32946. Працівники підприємства проходять щорічні (не рідше одного разу на рік) комплексні медичні огляди у місцевій лікарні (амбулаторії) відповідно до Наказу МОЗ від 21.05.2007 р. № 246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрованим у Мін'юсті 23.07.2007 р. за № 846/14113.

Технологія утримання коней – стаціонарне денникове, тобто кожна тварина знаходиться у власному деннику розміром не менше 3,0 м × 3,5 м, обладнаному напувалкою, годівницею, підстилкою, освітленням. Санітарне обслуговування приміщень здійснюється щоденно.

Вигул тварин відбувається щоденно в спеціально облаштованій леваді. Тренування проводяться в закритому манежі. Для оброблення тварин після фізичних навантажень передбачена спеціалізована мийка.

Кожна тварина отримує добову норму кормів відповідно до ветеринарних рекомендацій, з урахуванням ваги, фізичного навантаження та віку: сіно злакове або бобово-злакове - до 10 кг/день; концентровані корми (овес, ячмінь, комбікорм) - до 5 кг/день; сіль-лизунець, мінерально-вітамінні добавки - за потреби. Для напування тварин використовується вода питна обсягом близько 30-50 л/добу на голову через автоматичні напувалки, до яких є вільний доступ. Корм зберігається в окремому складському приміщенні з герметичним перекриттям та захистом від опадів і гризунів.

Технологія утримання коней передбачає використання підстилкового матеріалу – тирси або соломи, який зберігається в окремому складському приміщенні з герметичним перекриттям та захистом від опадів. Витрати тирси – 20 кг/день на одного коня (в залежності від вологості та розміру коня). Річна витрата підстилкового матеріалу становить близько 146 т/рік.

Під час утримання коней утворюється підстилковий гній, який систематично видаляється з подальшим зберіганням у закритому двосекційному гноєсховищі (майданчик для підстилкового гною). Розрахунковий об'єм гною з підстилкою, що утворюється під час утримання коней у стайні: до 30 кг/день на одного коня; до 600 кг/день на весь комплекс (20 коней); до 219 т/рік.

Збирання гною здійснюється щоденно вручну або механізовано, який накопичується у закритому гноєсховищі (бетонований, двосекційний майданчик для підстилкового гною) і вивозиться згідно з договором зі спеціалізованим підприємством з наступним використанням іншими суб'єктами господарювання в якості органічного добрива.

Дезінфекція приміщень утримання коней проводиться з використанням препарату Віркон™ С, ефективність і безпечність якого підтверджується від 08.04.2022 р. № 142. Профілактична частота оброблення – 1 раз/2 тижні. Після оброблення, приміщення ретельно провітрюють і після повного висихання розчину коней повертають у стайню, оскільки Віркон™ С не токсичний у сухому вигляді.

Опалення адміністративного приміщення - за рахунок електричних приладів. Водопостачання здійснюється від існуючої централізованої мережі міста загальним обсягом 6,3 м³/добу (2,30 тис. м³/рік), зокрема: на господарсько-побутові потреби - 0,11 м³/добу (0,04 тис. м³/рік), на виробничі потреби (на напування та миття коней, на прибирання приміщення стайні) - 6,19 м³/добу (2,26 тис. м³/рік). Якість води відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених Наказом МОЗ від 12.05.2010 р. № 400, зареєстрованим у Мін'юсті 01.07.2010 р. за № 452/17747 (далі - ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Стічні води (господарсько-побутові стічні води - 0,11 м³/добу (0,04 тис. м³/рік) від об'єктів побутового призначення (побутових приміщень, адмінприміщень) та виробничі стічні води, що утворюються при митті стайні та коней – 5,19 м³/добу (1,89 тис. м³/рік)) скидаються на малі очисні споруди (герметична ємність об'ємом 20 м³), звідки по мірі накопичення вони відкачуються асенізаційними машинами та вивозяться для подальшого очищення згідно з договором.

Відведення зливових вод з території об'єкту передбачається системою водостоків за рахунок існуючого вертикального планування території.

Електропостачання підприємства – від існуючих електричних мереж.

Під час експлуатації підприємства утворюються власні промислові (зокрема експлуатаційні) та побутові відходи, управління якими проводиться з дотриманням вимог Закону України «Про управління відходами» та санітарного законодавства: ДСанПіН 145-11 «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць», затверджених Наказом МОЗ від 17.03.2011 р. № 145, зареєстрованим у Мін'юсті 05.04.2011 р. за № 457/19195 (далі - ДСанПіН 145-11), відповідно до укладених угод із спеціалізованими підприємствами.

В наданих матеріалах окремим розділом представлена детальна інформація про всі види відходів, утворення яких очікується в результаті господарської діяльності, їх обсяги та шляхи подальшого поводження з ними на договірних засадах. Для збирання та тимчасового зберігання відходів на підприємстві спеціально облаштовані місця з твердим покриттям, що запобігає забрудненню території й ґрунту, та відповідна тара.

На промайданчику ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” налічується 4 стаціонарних джерела викидів забруднювальних речовин, а саме: технологічні викиди від процесу утримання коней; неорганізовані викиди в процесі зберігання та перевантаження корму; неорганізовані викиди при перевантаженні підстилки (тирси); неорганізовані викиди гноєсховища. Сумарні валові викиди забруднювальних речовин від об'єкта очікується в кількості 0,6574 т/рік, зокрема (в т/рік): речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки, волокна) - 0,1983; оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту - 0,005; аміак - 0,28; діоксид та інші сполуки сірки (сульфамінова кислота) - 0,0021; неметанові легкі органічні сполуки (НМЛОС) - 0,172.

Фонові концентрації забруднювальних речовин прийняті відповідно до листа-довідки Волинського ЦГМ від 27.05.2025 р. № 993-1-631/993-05.

Розрахунок розсіювання викидів забруднювальних речовин у приземному шарі атмосферного повітря проведений за програмою «ЕОЛ+» (версія 5.3.8), яка погоджена Міністерством охорони природного навколишнього середовища України (лист від 14.04.2006 р. №3450/19/4-8) та реалізує програмне забезпечення ОНД-86 «Методика расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий» (затверджена Держкомітетом СРСР по гідрометеорології і контролю природного середовища від 04.08.1986 р. № 192; узгоджена Держбудом СРСР від 07.01.1986 р. № ДП-76-1; узгоджена МОЗ СРСР 07.02.1986 р. № 04-4/259-4) (далі – ОНД-86), на розрахунковому майданчику розміром 2000 х 2000 м з кроком розрахункової сітки 50 м.

Відповідно до п. 5.21 ОНД-86, доцільність проведення розрахунку розсіювання викидів була визначена для таких забруднювальних речовин: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки, волокна), аміак, діоксид та інші сполуки сірки (сульфамінова кислота).

Згідно з листом-довідкою Волинського ЦГМ від 27.05.2025 р. № 993-1-631/993-05, пануючими напрямками вітру в зоні впливу ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” за адресою: Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120, є західний (20,6 %), східний (14,4 %) та північно-західний (14,0 %), що визначає умови розсіювання викидів забруднювальних речовин в атмосферному повітрі відносно існуючої та проекрованої житлової забудови с. Зміїнець Луцького р-ну Волинської обл.

За результатами розрахунків розсіювання (з урахування фону), максимальні приземні концентрації забруднювальних речовин на межі СЗЗ, конфігурація якої обґрунтовується в цій роботі, зокрема від території, де безпосередньо розміщуються будівлі для утримання тварин, розміром 55 м та 80 м у північно-західному напрямку до межі проекрованої житлової забудови, а також на межі СЗЗ розміром 100 м, відповідно становлять (у частках ГДК/ОБРВ):

- аміак – 0,428-0,450 та 0,419;
- речовини у вигляді твердих суспендованих частинок, недиференційованих за складом – 0,408-0,450 та 0,365;
- сульфамінова кислота - 0,467-0,527 та 0,442, що не перевищує Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом МОЗ від 10.05.2024 р. № 813, зареєстрованим у Мін'юсті 24.05.2024 р. за № 763/42108 (далі - наказ МОЗ від 10.05.2024 р. № 813).

Для визначення фактичного перспективного стану забруднення атмосферного повітря в районі впливу ТзОВ “КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ “ЗАХІДНА ЗІРКА” за адресою: Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120, були проведені польові дослідження якості атмосферного повітря в точках, до яких обґрунтовується

встановлення СЗЗ: на межі найближчої проекрованої житлової забудови на відстані 55 м і 80 у північно-західному напрямку, та на межі СЗЗ (100 м). За результатами досліджень (протокол випробувань, проведених ДУ “Волинський ЦКПХ МОЗ України” від 19.06.2025 р. № 102ск-102.8 ск), вміст забруднювальних речовин в атмосферному повітрі не перевищував державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин, затверджених наказом МОЗ від 10.05.2024 р. № 813, і становив відповідно (в частках ГДК):

- азоту діоксид – 0,120-0,125 та 0,105;
- аміак - 0,080-0,085 та 0,105;
- недиференційований за складом пил (увесь пил) – 0,54-0,56 та 0,52;
- сірководень – 0,5250-0,5375 та 0,5000.

За результатами розрахунку, що наведені в наданих матеріалах, індекс небезпеки розвитку неканцерогенних ефектів для групи сполук односпрямованої дії визначається як допустимий. Ризик розвитку індивідуальних канцерогенних ефектів від речовин, яким властива канцерогенна дія, не розраховувався, оскільки такі речовини відсутні у викидах об'єкту. Рівень соціального ризику визначений як умовно прийнятний.

Захист від шуму здійснено сукупністю об'ємно-планувальних, технологічних і конструктивних рішень з використанням шумозахисних заходів із дотриманням вимог ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму», затвердженого наказом Мінрегіону від 27.12.2013 р. № 630 (далі - ДБН В.1.1-31:2013) та ДСТУ-Н Б В.1.1-33:2013 «Настанова з розрахунку та проектування захисту від шуму сільбищних територій» (далі - ДСТУ-Н Б В.1.1-33:2013).

Сумарний рівень виробничого шуму, який генерується переважно вантажним автотранспортом, що обслуговує (привозить і розвантажує корми і підстилку біля складів) підприємство (включно з біогенним шумом від утримання тварин), у межах промайданчика кінно-спортивного клубу, з урахуванням технічних характеристик обладнання та шумозахисних заходів, не перевищує 80 дБ(А), що відповідає вимогам ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку», затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 37 (далі - ДСН 3.3.6.037-99).

Відповідно до розрахунків (без урахування фонового акустичного забруднення), рівень звуку на межі СЗЗ, яка обґрунтовується до встановлення, розміром 55 м та 80 м у північно-західному напрямку, та 100 м за всіма іншими напрямками сторін світу, рівні звуку очікуються відповідно:

- за еквівалентним рівнем: 29,73-34,96 дБА та 23,94 дБА при ДР: 55 дБА (вдень) і 45 дБА (вночі).

Рівень звукового тиску в октавних полосах на межі розрахункової СЗЗ (без фонового забруднення) не перевищує допустимих рівнів звукового тиску для територій, що безпосередньо прилягають до проектних житлових будинків.

Розрахунковий *максимальний рівень* звукового тиску очікується в октавній смузі 63 Гц і становить відповідно: 34,71-39,75 дБ та 29,27 дБ при ДР: 67 дБ.

В інших октавних смугах рівень звукового тиску є меншим.

Отже, розрахункові рівні звуку (без фонового рівня акустичного забруднення) відповідає вимогам ДСН 463-19 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови», затверджених наказом МОЗ від 22.02.2019 р. № 463, зареєстрованим у Мін'юсті 20.03.2019 р. за № 281/33252 (далі - ДСН 463-19), ДСП 173-96 (додаток № 16) та ДБН В.1.1-31:2013.

За результатами аналізу результатів польових досліджень у зазначених вище точках (протокол ДУ “Волинський ЦКПХ МОЗ України” від 19.06.2025 р. № 102.6 ск - 102.8ск), фактичний рівень звуку складав відповідно (на відстані 55-80 м та 100 м):

- за еквівалентним рівнем: 43-45 дБА та 45 дБА (ДР – 55 дБА для денного часу доби);
- за максимальним рівнем: 52-54 дБА та 55 дБА (ДР – 70 дБА для денного часу доби),

що задовольняє вимоги ДСН 463-19 та ДСП 173-96 (додаток № 16).

У нічний час доби рівень звуку буде значно меншим як за рахунок зменшення власних джерел генерування звуку, так і від зниження загального фонового акустичного навантаження.

Як зазначено в п. 5.7 ДСП 173-96, розміри СЗЗ можуть бути зменшені, коли в результаті розрахунків та лабораторних досліджень, проведених для району розташування підприємств або іншого виробничого об'єкта, буде встановлено, що на межі житлової забудови та прирівняних до неї об'єктів концентрації шкідливих речовин у атмосферному повітрі, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань, статичної електрики не перевищуватимуть гігієнічні нормативи. Для даного підприємства основними чинниками негативного впливу на умови проживання та здоров'я людей буде забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами та виробничий шум.

На підставі вищевикладеного, а саме:

- функціонування кінно-спортивного клубу потужністю до 20 голів коней без їх розведення з 1998 р. на земельній ділянці, вид використання якої – для будівництва кінної ферми, відповідає реалізованій діяльності;

- на підставі розрахунків розсіювання забруднювальних речовин в атмосферному повітрі та фактичних інструментальних досліджень рівнів забруднення атмосферного повітря на межі найближчої проекрованої житлової забудови, результати яких не перевищують їх гігієнічних нормативів;

- відповідність рівнів акустичного впливу за розрахунками та фактичних даних їх ДР на вказаній відстані біля найближчої проекрованої житлової забудови;

- організацію системи поводження з підстилковим гноєм, яка передбачає тимчасове накопичення його в двосекційному гноєсховищі (майданчик для карантинування підстилкового гною), закритого типу (СЗЗ розміром 150 м витримується при фактичному розміщенні житлової забудови на відстані 315 м), що суттєво мінімізує утворення шкідливих речовин, у т.ч. з неприємним запахом, з вивезенням його спецавтотранспортом за межі території підприємства для подальшого використання в якості органічного добрива;

- керуючись пп. 5.5, 5.7 ДСП 173-96, вважаємо за можливе функціонування проммайданика ТзОВ «КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ «ЗАХІДНА ЗІРКА», розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120, із СЗЗ від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення кінно-спортивного клубу, що є джерелами шкідливості, розміром:

- 55 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до будинку проектної житлової забудови по вул. Ланова, 87-6);

- 30 м у північно-західному напрямку (від складу кормів та підстилки до проектного житлового будинку по вул. Ланова, 87-6);

- 80 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до межі ділянки проектної житлової забудови по вул. Ланова, 87, 83);

- 100 м за всіма іншими напрямками сторін світу (від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення кінно-спортивного клубу, що є джерелами шкідливості);

- 150 м від майданчика карантинування гною (закрите гноєсховище) до існуючої та проекрованої житлової забудови.

Таким чином, матеріали «Обґрунтування розміру санітарно-захисної зони для проммайданика ТзОВ «КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ «ЗАХІДНА ЗІРКА», розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120» за умови дотримання технологічних рішень, розглянутих у цій роботі, відповідають вимогам медико-санітарних правил щодо безпеки середовища життєдіяльності та санітарно-епідемічного благополуччя населення: ДСП 173-96, Державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом МОЗ від 10.05.2024 р. № 813, ДСанПіН 145-11, ДСН 3.3.6.037-99, ДСН 463-19, а також ДБН В.1.1-31:2013.

Висновок: на підставі вищевикладеного, вважаємо за можливе рекомендувати до погодження можливість функціонування проммайданика ТзОВ "КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ "ЗАХІДНА ЗІРКА", розташованого за адресою: 45632, Волинська обл., Луцький р-н, с. Зміїнець, вул. Левадна, 120, із СЗЗ від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення кінно-спортивного клубу, що є джерелами шкідливості, розміром:

- 55 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до будинку проектної житлової забудови по вул. Ланова, 87-б);

- 30 м у північно-західному напрямку (від складу кормів та підстилки до проектного житлового будинку по вул. Ланова, 87-б);

- 80 м у північно-західному напрямку (від будівлі стайні до межі ділянки проектної житлової забудови по вул. Ланова, 87, 83);

- 100 м за всіма іншими напрямками сторін світу (від території, де безпосередньо розміщуються тваринницькі приміщення кінно-спортивного клубу, що є джерелами шкідливості);

- 150 м від майданчика карантинування гною (закрите гноєсховище) до існуючої та проекрованої житлової забудови.

Умовами експлуатації ТзОВ "КІННО-СПОРТИВНИЙ КЛУБ "ЗАХІДНА ЗІРКА" є не перевищення медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних речовин в атмосферному повітрі населених місць та забезпечення нормативного рівня акустичного впливу на межі обгрунтованої СЗЗ відповідно до вимог ДСН 463-19, ДСП 173-96 та виробничого рівня шуму на проммайданчику згідно з вимогами ДСН 3.3.6.037-99.

Рекомендовано провести впродовж одного року інструментальні санітарно-гігієнічні дослідження стану забруднення атмосферного повітря та акустичного впливу на межі обгрунтованої СЗЗ підприємства атестованими (акредитованими) лабораторіями (організаціями) на відповідність фактичних показників забруднення атмосферного повітря (включно із специфічними речовинами) та рівнів звуку їх нормативним значенням.

У разі невідповідності показників шкідливих чинників на межі обгрунтованої до встановлення СЗЗ їх нормативним значенням, основні положення, що розглядались у роботі, підлягатимуть перегляду.

Зав. лабораторією ґрунту та відходів, д.мед.н.

В.В. Станкевич

Пров. наук. співробітник, к.мед.н.

Н.М. Коваль

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 28.07.2025 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 28-07-15638-25

Замовник:

Виконавчий комітет Луцької міської ради

1. Назва документа державного планування:

Детальний план території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці. Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Луцької міської ради від 25.06.2025 №77/63 «Про надання дозволу на розроблення детального плану території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку». Мета розроблення детального плану полягає в деталізації і уточненні у більш крупному масштабі положень генерального плану населеного пункту, визначенні планувальної структури функціонального призначення окремої території, просторової композиції та параметрів забудови, обґрунтування розташування кварталів багатоквартирних житлових будинків різної поверховості на території проектування. Проект розроблятиметься відповідно до: Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про основи містобудування», Закону України «Про автомобільні дороги», Земельного кодексу України, Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Проектними рішенням детального плану передбачається створення прибудинкових територій заблокованих житлових будинків в м. Луцьк Волинської області. Відповідно до

частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Об'єкт планової діяльності не відноситься до видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) Проєкт детального плану території не матиме значного впливу на довкілля та здоров'я населення, геологічне середовище, на флору та фауну. Проєкт розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд. Вплив на повітряне середовище буде зумовлюватись збільшенням викидів забруднюючих речовин від роботи двигунів транспортних засобів, викидами пилу при проведенні земляних робіт, викидів забруднюючих речовин під час проведення будівельних робіт. Дані речовини будуть утворюватися в кількостях, що не перевищуватимуть норм ГДК. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень парникових газів, теплоти, вологи тощо) не відбудеться. Вплив на водне середовище не відбуватиметься. Вплив на геологічне середовище можливий внаслідок проведення інженерних робіт, робіт з влаштування території. Вплив на ґрунтовий покрив полягатиме в ущільненні та перенесенні ґрунтового шару на етапі будівництва, проїзду транспорту. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються. Джерелами шуму в період будівництва є будівельна техніка і автотранспорт, які працюють на будівельному майданчику. б) Зважаючи на географічне положення проєктованої території наслідків для довкілля прикордонних територій, у тому числі здоров'я населення, не очікуються. в) На території проєктування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років дали можливість сформулювати наступні сценарії розвитку: Перший альтернативний варіант «Нульовий» – сценарій (за відсутності розвитку проєкту) – не складається і не затверджується містобудівна документація, цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля та розвитку території. Другий альтернативний варіант «Розвиток населеного пункту за затвердженою містобудівною документацією». Цей сценарій дозволить забезпечити виконання попередніх планованих рішень. Також в Звіті про СЕО необхідно розглянути інші альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єктів чи територіального розміщення об'єктів планованої діяльності.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту СЕО визначити доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінити вплив на навколишнє природне середовище в період здійснення проєктованої діяльності дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи з особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов. Застосування цільового аналізу при проведенні СЕО дозволить встановити відповідність рішень детального плану території загальним цілям охорони довкілля та забезпечення

безпечного для здоров'я та населення середовища існування. З огляду на характер такого виду документації як детальний план, ключовим завданням у виконанні СЕО проекту є методи стратегічного аналізу, насамперед аналіз контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування та дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень детального плану. Для розробки СЕО передбачається використовувати наступну інформацію: – доповіді про стан довкілля, – статистичну інформацію, – фонові та лабораторні дослідження стану довкілля, – дані моніторингу стану довкілля, – оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, – пропозиції щодо зміни існуючого функціонального використання території.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення по таких напрямках: – охорона рослинного покриву; – охорона атмосферного повітря; – охорона поверхневих та підземних вод; – охорона ґрунтів та геологічного середовища; – заходи щодо пожежної безпеки. Перелік проектних рішень для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від планової діяльності, комплекс яких включає: – ресурсозберігаючі заходи (збереження і раціональне використання земельних ресурсів); – планувальні заходи (функціональне зонування, влаштування санітарно-захисних розривів, озеленення території та ін.); – охоронні заходи (охорона підземних вод від забруднення, влаштування твердого покриття (бруківки), бетонування стоянок автотранспорту, санітарна очистка території).

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і складається з наступних розділів: – зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; – характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються детального плану території, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях, що стосуються детального плану території; – опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; – заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; – обґрунтування вибору виправданих альтернатив, якщо такі розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); – заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; – опис ймовірних трансграничних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності); – резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Департамент містобудування, земельних ресурсів та реклами Луцької міської ради.
Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35. Телефон: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, email: dm@lutskrada.gov.ua. Пропозиції та зауваження подаються у строк, що не перевищує 10 днів з дня оприлюднення цієї заяви.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

офіційний веб сайт Луцької міської ради від 28.07.2025

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Виконавчий комітет Луцької міської ради/Сеник Андрій Якимович

**Повідомлення
про оприлюднення проекту документа державного планування
та звіту про стратегічну екологічну оцінку**

1. Повна назва документа державного планування:

Детальний план території в межах вулиць Новочерчицької, Зарічної та Стирової у м. Луцьку в т. числі звіт СЕО.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:

Виконавчий комітет Луцької міської ради

3. Передбачувана процедура громадського обговорення, у тому числі:

а) дата початку та строки здійснення процедури:

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня внесення даного повідомлення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 28-07-15638-25) та розміщення на офіційному веб-сайті Луцької міської ради: <https://www.lutskrada.gov.ua/> – 25.08.2025 р. та триватиме до 25.09.2025 р. включно.

б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо): Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та заяви про визначення обсягу СЕО, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє.

в) дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 18.09.2025 року о 15 годині в залі для нарад в приміщенні департаменту «Центр надання адміністративних послуг умісті Луцьк» Луцької міської ради (43025 м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35, 4 поверх).

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

г) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, поштова та електронна адреси та строки подання зауважень і пропозицій: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються протягом 30 днів.

Пропозиції, що подаються, повинні містити обґрунтування з врахуванням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів та правил.

д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної із здоров'ям населення, що стосується документа державного планування Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

4. Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування:

Транскордонні консультації в рамках зазначеної СЕО не проводяться.